EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, XXX
DFAFT
[…](2015) XXX draft

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

IRÁNYMUTATÁS-TERVEZET A KPSZ-RENDELET 169., 170. ÉS 171. CIKKÉBEN MEGHATÁROZOTT, AZ OLÍVAOLAJ-ÁGAZATRA, A MARHA- ÉS BORJÚHÚSÁGAZATRA, VALAMINT A SZÁNTÓFÖLDI NÖVÉNYEK ÁGAZATÁRA VONATKOZÓ KONKRÉT SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁRÓL

TERVEZET

EZ A TERVEZET BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI DOKUMENTUM, AMELY MÉG MÓDOSULHAT, ÉS AMELYET A BIZTOSI TESTÜLET MÉG NEM HAGYOTT JÓVÁ

Amennyiben kérdése lenne a tervezettel kapcsolatban, kérjük, a COMP-E-TF-FOOD@ec.europa.eu e-mail címen érdeklődjön.

IRÁNYMUTATÁS-TERVEZET A KPSZ-RENDELET 169., 170. ÉS 171. CIKKÉBEN MEGHATÁROZOTT, AZ OLÍVAOLAJ-ÁGAZATRA, A MARHA- ÉS BORJÚHÚSÁGAZATRA, VALAMINT A SZÁNTÓFÖLDI NÖVÉNYEK ÁGAZATÁRA VONATKOZÓ KONKRÉT SZABÁLYOK ALKALMAZÁSÁRÓL

Az elfogadási eljárás jelentősebb állomásai:

Kibővített NVH-ülések (NVH-k + minisztériumok):	*2014. október 16.*
Nyilvános konzultáció:	*2015 1. negyedéve*
Tanácsadó bizottság:	*2015 3. negyedéve*
Tervezett elfogadás:	*2015 4. negyedéve*

Tartalom

1. Bevezetés 4

1.1. Cél és alkalmazási terület 4

2. Az olívaolaj-ágazatban, a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában működő mezőgazdasági termelők közötti megállapodásokra vonatkozó szabályok 5

2.1. A jogi keret – az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére 5

2.2. Eltérés az EUMSZ 101. és 102. cikke alkalmazásától a KPSZ-rendeletnek az olívaolaj-ágazatra, a marha- és borjúhúságazatra, valamint a szántóföldi növények ágazatára vonatkozó 169., 170. és 171. cikke alapján 10

2.3. Alternatív értékelési lehetőségek a termelői szervezet által a tagjai nevében folytatott, a beszállítói szerződésekre irányuló tárgyalások jogszerűségének biztosítására 14

2.3.1. A versenyszabályoktól való általános eltérés a KPSZ-rendelet 209. cikke értelmében 16

2.3.2. Szakosítási csoportmentességi rendelet 17

2.4. Az eltérés feltételei 19

2.4.1. A termelői szervezet/a termelői szervezetek társulásának elismerése 19

2.4.2. A termelői szervezet célkitűzései 20

2.4.3. A jelentős hatékonyság teszt 22

Az egyszerűsített módszer 25

Az alternatív módszer 38

2.4.4. A termelői szervezet és a termelő tagjai közötti viszony feltételei 39

2.4.5. A szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező termelési volumen felső határértéke 40

2.4.6. Bejelentési kötelezettség 41

2.5. Védőintézkedések 41

2.5.1. A verseny kizárása 42

2.5.2. Kisebb érintett termékpiac versenyellenes hatásokkal 43

2.5.3. A KAP-célkitűzések elérésének veszélybe kerülése 43

3. Ágazatspecifikus szakaszok 43

3.1. Olívaolaj 43

3.1.1. Példák az eltérés alkalmazására az olívaolaj-ágazatban 43

3.1.2. Az érintett piac azonosítása az olívaolaj-ágazatban 45

3.2. Marha- és borjúhúságazat 46

3.2.1 Példák az eltérés alkalmazására a marha- és borjúhúságazatban 46

3.3. Szántóföldi növények 47

3.3.1 Példák az eltérés alkalmazására a szántóföldi növények ágazatában 47

1. Bevezetés

1.1. Cél és alkalmazási terület

(1) Ez az iránymutatás [1] útmutatást nyújt az olívaolaj-ágazatban, a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában érdekelt termelőknek a KPSZ-rendelet[2] 169., 170. és 171. cikkének alkalmazásához, amely cikkek konkrét szabályokat határoznak meg az ezekre az ágazatokra vonatkozó szerződésre irányuló tárgyalások tekintetében.

(2) Az iránymutatás konkrét útmutatást kíván nyújtani a termelők számára, de a saját gyakorlatuk értékelése a termelők feladata marad. Az iránymutatás emellett útmutatást kíván adni a tagállamok bíróságai és versenyhatóságai számára a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkének alkalmazásához, bár ezek rájuk nézve jogilag nem kötelező erejűek.

(3) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozik az olívaolaj-ágazatban, a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában[3].

(4) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke lehetővé teszi a termelői szervezetek és a termelői szervezetek társulásai számára, hogy számos feltétel mellett az érintett termékek beszállítására vonatkozó szerződésekre irányuló tárgyalásokat folytassanak a tagjaik nevében.[4]

(5) Az érintett gazdasági személyek meghatározásai a következők:

– a termelő az érintett termék előállítója;

---

[1] Iránymutatás a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében meghatározott, az olívaolaj-ágazatra, a marha- és borjúhúságazatra, valamint a szántóföldi növények ágazatára vonatkozó konkrét szabályok alkalmazásáról (a továbbiakban: iránymutatás).

[2] A „KPSZ-rendelet” a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról, és a 922/72/EGK, a 234/79/EK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 347., 2013.12.20., 671. o.).

[3] Ezeket az ágazatokat a jogalkotó határozta meg a KAP-reform, valamint a KPSZ-rendelet elfogadása keretében.

[4] A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke kizárólag azokra a termelői szervezetekre és a termelői szervezetek azon társulásaira vonatkozik, amelyeket a tagállamok a KPSZ-rendelet 106. és 107. cikke értelmében elismernek, azaz ezek a szabályok nem vonatkoznak minden termelői szervezetre vagy a termelői szervezetek minden társulására. További részletekért lásd az (54) bekezdést.

– a termelői szervezet a KPSZ-rendelet 152. cikkében meghatározott termelői szervezet;

– a termelői szervezetek társulása a termelői szervezeteknek a KPSZ-rendelet 156. cikkében meghatározott társulása.

Ahol az iránymutatás a 2.2. szakaszban meghatározott eltérés összefüggésében utal egy vagy több termelői szervezetre, ugyanez érvényes a termelői szervezetek társulására/társulásaira, kivéve kifejezetten ellentétes rendelkezések esetén.

Az elismert szakmaközi szervezetekre nem vonatkozik a KPSZ-rendelet 169–171. cikke. Ugyanakkor igénybe vehetik a KPSZ-rendelet 210. cikkében meghatározott eltérési lehetőség előnyeit.

(6) A Bizottság álláspontja nem sérti az Európai Unió Bíróságának[5] ítélkezési gyakorlatát az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 39., 42., 101. és 102. cikke, valamint a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke értelmezésének vonatkozásában.

(7) Az iránymutatás a következő kérdésekkel foglalkozik:

– az általánosan alkalmazandó versenyszabályok keretrendszere;

– a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében meghatározott konkrét szabályok;

– a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében meghatározott konkrét szabályok gyakorlati alkalmazása az érintett mezőgazdasági ágazatokban.

2. Az olívaolaj-ágazatban, a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában működő mezőgazdasági termelők közötti megállapodásokra vonatkozó szabályok

2.1. A jogi keret – az EUMSZ 101. és 102. cikkének alkalmazása a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére

(8) Az EUMSZ 42. cikke az uniós jogalkotóra (az Európai Parlamentre és a Tanácsra) ruházza annak meghatározásának jogát, hogy milyen mértékben vonatkoznak a versenyszabályok a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére.

(9) Pontosabban az EUMSZ 42. cikke szerint a közös agrárpolitikának az EUMSZ 39. cikkében meghatározott célkitűzései (a továbbiakban: KAP-célkitűzések) figyelembevételével a jogalkotó határozza meg, milyen mértékben vonatkoznak a versenyszabályok a mezőgazdasági ágazatra. Az Európai Unió Bírósága szerint ez a

[5] Az Európai Unió Bírósága itt a Bíróságra és a Törvényszékre utal.

rendelkezés elismeri, hogy a verseny vonatkozásában az agrárpolitika célkitűzései elsőbbséget élveznek az EUMSZ célkitűzéseihez képest[6].

(10) Az EUMSZ 39. cikke értelmében a KAP célkitűzései a következők:

a) a mezőgazdasági termelékenység növelése a műszaki fejlődés előmozdításával, valamint a mezőgazdasági termelés ésszerű fejlesztésének és a termelési tényezők, így különösen a munkaerő lehető legjobb hasznosításának biztosításával;

b) ily módon a mezőgazdasági népesség megfelelő életszínvonalának biztosítása, különösen a mezőgazdaságban dolgozók egy főre jutó jövedelmének növelésével;

c) a piacok stabilizálása;

d) az ellátás hozzáférhetőségének biztosítása;

e) a fogyasztók elfogadható ár ellenében történő ellátásának biztosítása.

(11) Az EUMSZ 42. cikke alapján a KPSZ-rendelet 206. cikke kimondja, hogy az EUMSZ 101–106. cikkében meghatározott versenyszabályok vonatkoznak a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére:

„Amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik, az EUMSZ 42. cikkének megfelelően az EUMSZ 101–106. cikkét, valamint az azok végrehajtására vonatkozó rendelkezéseket kell – e rendelet 207–210. cikkére is figyelemmel – alkalmazni az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése és 102. cikke szerinti valamennyi olyan megállapodásra, döntésre és összehangolt magatartásra, amely a mezőgazdasági termékek előállításához vagy kereskedelméhez kapcsolódik."

(12) Az EUMSZ 101. és 102. cikke csak annyiban érvényes a vállalkozásokra a megállapodások, döntések, összehangolt magatartások vagy az erőfölénnyel való visszaélés vonatkozásában, amennyiben *„hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre"*. Az alkalmazhatósági kritérium értelmezésével kapcsolatos részleteket a kereskedelemre gyakorolt hatásról szóló bizottsági iránymutatás[7] tartalmazza.

(13) Az EUMSZ 101. cikke elvileg a termelők és termelői szervezetek valamennyi gazdasági tevékenységére vonatkozik. A termelői szervezet egyéni termelők társulása, amely az EU versenyjoga értelmében vállalkozások társulása, és saját jogán vállalkozás[8], ha

---

[6] A 139/79. sz. Maizena-ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:1980:250, 23. pont; a C-137/00. sz. Milk Marque-ügyben hozott ítélet , ECLI:EU:C:2003:429, 91. pont; a C-280/93. sz. Németország kontra Tanács ügyben hozott ítélet, ECLI:EU:C:1994:367, 61. pont.

[7] Bizottsági közlemény – A Szerződés 81. és 82. cikkében foglalt, a kereskedelemre gyakorolt hatásra vonatkozó koncepcióról szóló iránymutatás (HL C 101., 2004.4.27., 81. o.).

[8] A gazdasági tevékenység olyan tevékenység, amelynek keretében árukat és szolgáltatásokat kínálnak egy adott piacon. A részletekért lásd például a 118/85. sz., Bizottság kontra Olaszország ügy (EU:C:1987:283) 7. pontját. A vállalkozás gazdasági tevékenységet folytató jogalany.

gazdasági tevékenységet folytat. Ezért a versenyszabályok a termelői szervezetre és a tagjaira is vonatkoznak. Ennek megfelelően a versenyszabályok nemcsak az egyéni termelők közötti megállapodásokra (például termelői szervezetek létrehozására és az alapszabályukra), hanem a termelői szervezet által hozott döntésekre, illetve az általa kötött szerződésekre is vonatkoznak.

(14) Az EUMSZ 101. cikke (1) bekezdésének a szövetkezetekre (a termelői szervezetek egyik lehetséges formájára) való alkalmazhatóságának értékelésekor az Európai Unió Bírósága azt az álláspontot képviselte, hogy egy vállalkozás szövetkezeti társulásként történő létrehozása önmagában nem jelent versenyellenes magatartást. Ugyanakkor ebből nem következik, hogy a szövetkezeti társulások automatikusan mentesülnek az EUMSZ 101. cikke (1) bekezdésében megállapított tilalom alól, mert mindemellett befolyásolhatják a tagjaik kereskedelmi magatartását, hogy korlátozzák vagy torzítsák a versenyt azokon a piacokon, amelyeken ezek a vállalkozások működnek[9].

(15) **Példa** a 101. cikknek a termelők tevékenységeire való alkalmazására:

Szituáció: Az élő szarvasmarhák piacán adott országban folyamatosan csökken a hazai kereslet, mert csökken a végfelhasználók marhahús iránti kereslete. Emellett növekszik a hasított testek és a darabolt marhahús, illetve kisebb mértékben az élő szarvasmarha importja. Az országban található vágóhidak sokkal kevesebb élő szarvasmarhát vásárolnak, és jelentősen csökken az élő szarvasmarhák ára. A helyzet kezelése érdekében sok (az élőmarhapiac körülbelül 60 %-át jelentő) élőmarha-beszállító megállapodást köt egymással, amely meghatározza a vágóhidakra általuk eladott élő szarvasmarha minimális eladási árát.

Elemzés: A megállapodás célja a verseny korlátozása az egységes árszabás kialakításával. Ezzel megsértik az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdésében előírt, a versenyellenes megállapodásokra, a társulások által hozott döntésekre és az összehangolt magatartásra vonatkozó tilalmat. A megállapodás nem jár előnnyel a vásárlók számára, és az élő szarvasmarhák piacának jelentős részén megszünteti a versenyt. Ezért az EUMSZ 101. cikkének (3) bekezdése alapján nem igazolható. Ennek megfelelően egy ilyen megállapodás az EUMSZ 101. cikkének megsértését jelenti, tilos, és semmisnek minősül.

(16) Az EUMSZ 102. cikke vonatkozik a termelőkre és a vállalkozásként eljáró termelői szervezetekre is. Az erőfölénnyel való visszaélésnek az EUMSZ 102. cikkében előírt tilalma teljes egészében alkalmazandó a mezőgazdasági ágazatban. Ugyanakkor az EUMSZ 102. cikkének megsértéséhez teljesülniük kell az alábbi feltételeknek:

a) Először, a termelői szervezet vagy a termelő erőfölénnyel rendelkezik egy adott termékpiacon és földrajzi piacon (az érintett piacon)[10], azaz olyan gazdasági erővel rendelkezik, amely lehetővé teszi, hogy jelentős mértékben a

[9] További részletekért és háttér-információkért lásd az Oude Luttikhuis ügyben hozott ítélet (EU:C:1995:434) 10–16. pontját. Lásd még Tesauro főtanácsnoknak az ügyre vonatkozó véleménye (EU:C:1995:277) 29–30. pontját.

[10] A részletekért lásd: A Bizottság közleménye a közösségi versenyjog alkalmazásában az érintett piac meghatározásáról (HL C 372., 1997.12.9., 5. o.).

versenytársaitól, a vásárlóktól és végeredményben a fogyasztóktól függetlenül járjon el[11].

b) Másodszor, a termelői szervezet vagy termelő visszaél az erőfölényével, és versenykorlátozó és/vagy kizsákmányoló gyakorlatot folytat a versenytársak, a vásárlók és/vagy a fogyasztók kárára[12].

c) Ezek a gyakorlatok befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet[13].

(17) **Példa** a 102. cikknek a termelői szervezetek tevékenységeire való alkalmazására:

Szituáció: Egy búzatermelő térség nagy távolságra helyezkedik el más búzatermelő térségektől. Az adott térségben a búzát lisztté őrlik a helyi malmokban, vagy a térségben tenyésztett állatok takarmányának előállításához használják fel. A lisztté őrlésre szánt búzára szigorúbb minőségi előírások vonatkoznak, mint a takarmánybúzára, és magasabb az eladási ára. Egy szomszédos országból kis mennyiségben búzát importálnak, amely a szállítási költségek miatt a helyi áraknál magasabb árakon egészíti ki a helyi kínálatot. A helyi búzatermelők (a termelés mennyiségét tekintve) felét tömörítő nagy termelői szervezet látja el a legtöbb helyi malmot, míg a többi termelő továbbra is kevésbé szervezett, és adott esetben ők látják el a takarmányfeldolgozók és a malmok további (a nagy termelői szervezet által nem kielégített) keresletét. A nagy termelői szervezet tagjai a termelői szervezet alapszabálya értelmében kötelesek a teljes termésüket beszolgáltatni a termelői szervezetnek, és néhány jogi, illetve gyakorlati kérdés miatt ezek a tagok nagyon ritkán lépnek ki a termelői szervezetből. Néhány évvel ezelőtt néhány, a nagy termelői szervezeten kívüli gazdálkodó létrehozott egy másik termelői szervezetet, amely javította a megtermelt búza minőségét és növelte a mennyiséget, illetve befektetett egy raktározási és forgalmazási rendszerbe, hogy nagyobb mennyiségben értékesítsék a búzát. Ez az új, kisebb termelői szervezet fokozatosan meggyőzte a helyi malmokat, hogy inkább tőlük vásároljanak búzát, mint a nagyobb termelői szervezettől. A jövedelmezőbb kenyérbúzapiac fokozatos elvesztése miatt a nagyobb termelői szervezet úgy határoz, hogy a kenyérbúza nagykereskedelmi árát a változó költség alá csökkenti, hogy visszanyerje a vásárlóit, és az egyre sikeresebb versenytárs kárára sikeresen visszaszerzi a vásárlói egy részét.

---

[11] A 27/76. sz. *United Brands* ügyben hozott ítélet (EU:C:1995:277), 65. pont.

[12] A versenykorlátozó visszaélések olyan gyakorlatokat jelentenek, amelyek nem a szokásos üzleti eljáráson alapulnak, és amelyek célja, hogy rontsák az erőfölénnyel rendelkező vállalat versenytársainak versenyhelyzetét, vagy hogy teljes egészében kiszorítsák őket a piacról, amivel végül a fogyasztókat károsítják meg (például a szállítás vagy engedély megtagadása, felfaló piaci árak). A kizsákmányoló jellegű visszaélések arra irányulnak, hogy az erőfölénnyel rendelkező vállalat kihasználja a piaci erejéből adódó lehetőségeket annak érdekében, hogy közvetlenül károsítsa meg a fogyasztókat, például túlzó árak kiszabásával. A további részleteket lásd: A Bizottság közleménye – Iránymutatás az EK-Szerződés 82. cikkének az erőfölényben lévő vállalkozások versenykorlátozó visszaélő magatartására történő alkalmazásával kapcsolatos bizottsági jogérvényesítési prioritásokról (HL C 45., 2009.2.24., 7. o.).

[13] A részleteket lásd: A Bizottság közleménye – A Szerződés 81. és 82. cikkében foglalt, a kereskedelemre gyakorolt hatás fogalmáról szóló iránymutatás (HL C 101., 2004.4.27., 81. o.).

Elemzés: Tekintettel a más termelő térségekből az érintett térségbe történő szállítás magas költségeire, a búza piaca valószínűleg nem nagyobb az érintett térségnél. Figyelembe véve a piaci részesedését, a tagjaira vonatkozó kizárólagossági kötelezettségen keresztül a kínálatra gyakorolt ellenőrzését, illetve azt a tényt, hogy az import a magas szállítási költségek miatt nem helyettesítheti az általa biztosított mennyiséget, a nagy termelői szervezet valószínűleg erőfölényben van. Az erőfölény valószínűleg tartós jellegű, mert a termelői szervezet tagjai ritkán lépnek ki a termelői szervezetből, és a nagy mennyiségben történő búzaellátás céljára nehéz alternatív forrásokat találni. A nagy termelői szervezet felfaló jellegű árképzésének[14] célja a versenytárs (a kisebb termelői szervezet) piacról történő kiszorítása, amit részben sikeresen meg is valósít. Ennek megfelelően a termelői szervezet az EUMSZ 102. cikke ellenére valószínűleg visszaélt az erőfölényével.

(18) Az EUMSZ 101. és 102. cikke vonatkozik a termelői szervezetek tagjainak egymás közötti, valamint a termelői szervezetek és a tagjaik közötti megállapodásokra is, így többek között a termelői szervezetek belső határozataira és alapszabályaira. A Bíróság számos esetben [15] foglalkozott a szövetkezetek alapszabályaival és az EUMSZ 101. cikke (1) bekezdésének való megfelelésükkel, és azt is elismerte, hogy az ilyen szövetkezeti megállapodások bizonyos feltételek mellett kedvezőek a verseny szempontjából[16].

(19) **Példa** a 101. cikknek a termelői szervezetek tagjai közötti megállapodásokra való alkalmazására:

Szituáció: Több kisebb sörárpatermelő létrehozott egy termelői szervezetet, hogy közös értékesítési szerződés keretében, egyforma áron, közösen értékesítsék a sörárpát egy helyi whiskylepárlónak. A termelők különösen azért jártak így el, mert külön-külön nem tudják biztosítani a lepárló által igényelt mennyiséget, és a lepárló nem akar külön-külön kapcsolatban állni több kisebb beszállítóval. A termelői szervezet intézi a sörárpa forgalmazásának teljes folyamatát, és szervezi az ellátási logisztikát, beleértve a szállítást is. Az adott térségben a termelői szervezet képviseli a piac 8 %-át a sörárpának a lepárlókba történő szállítása terén.

Elemzés: A termelők által folytatott közös értékesítés az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdésében meghatározott, a versenyellenes megállapodásokra vonatkozó tilalom alá esik, mert megszünteti a független termelők közötti árversenyt. Ugyanakkor úgy tűnik, hogy a termelői szervezetben kidolgozott kereskedelmi értékesítési rendszer az áruk forgalmazása szempontjából jelentős előnyökkel jár, amelyekből részesülnek a vásárlók. Először is biztosítja, hogy van egy olyan további szállító a piacon, amely képes biztosítani a vevők által igényelt mennyiséget, és ezáltal a vevők előnyére nő a verseny. Az ellátási költségek is csökkenthetők a

[14] A felfaló magatartás meghatározásával kapcsolatos további részleteket lásd: Iránymutatás az EK-Szerződés 82. cikkének az erőfölényben lévő vállalkozások versenykorlátozó visszaélő magatartására történő alkalmazásával kapcsolatos bizottsági jogérvényesítési prioritásokról című bizottsági közlemény (HL C 45., 2009.2.24., 7. o.) C. szakasza (elsősorban a 63–66. bekezdés).

[15] Lásd többek között az Oude Luttikhuis ügyben hozott ítélet (EU:C:1995:434) 13. pontját; a C-250/92. sz., Dansk Landbrugs Grovvareselskab (DLG) ügyben hozott ítélet (EU:C:1994:413) például 28. és 35. pontját.

[16] Például a Dansk Landbrugs Grovvareselskab (DLG) ügyben hozott ítélet (EU:C:1994:413) 32. pontja; az Oude Luttikhuis ügyben hozott ítélet (EU:C:1995:434) 12. pontja; a Florimex-ügyben hozott ítélet, a fenti 9. lábjegyzet, (EU:T:1997:69) 40. pontja.

jobban integrált logisztikai rendszer révén, illetve azáltal, hogy alacsonyabbak a tranzakciós költségek ahhoz képest, mint amikor a vevő közvetlenül az egyes termelőktől vásárol. A termelői szervezet alacsony piaci részesedését tekintve nem valószínű a verseny korlátozása. Ennek megfelelően a szóban forgó megállapodás valószínűleg igazolható az EUMSZ 101. cikkének (3) bekezdése értelmében.

(20) Míg az EUMSZ 101. és 102. cikke általában vonatkozik a termelők közötti megállapodásokra, akár tagjai egy termelői szervezetnek, akár nem, valamint a termelői szervezetek által kötött megállapodásokra, akár a saját tagjaikkal, akár harmadik féllel kötik őket, ezek a megállapodások mentesülhetnek az alkalmazásuk alól a KPSZ-rendelet vagy a 2.2. és 2.3. szakaszban leírt általános versenyszabályok alapján.

2.2. Eltérés az EUMSZ 101. és 102. cikke alkalmazásától a KPSZ-rendeletnek az olívaolaj-ágazatra, a marha- és borjúhúságazatra, valamint a szántóföldi növények ágazatára vonatkozó 169., 170. és 171. cikke alapján

(21) A KPSZ-rendelet 206. cikke értelmében az EUMSZ 101. és 102. cikke vonatkozik a mezőgazdasági termékek kereskedelmével kapcsolatos megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra, *„amennyiben e rendelet másként nem rendelkezik”*. A mezőgazdasági termékek bizonyos ágazatokban érdekelt termelőinek megállapodásaira, döntéseire és összehangolt magatartására vonatkozó konkrét szabályok megállapításával a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke eltérést biztosít az EUMSZ 101.[17] [18] és 102.[19] cikke alkalmazásától.

---

[17] Az iránymutatás a termelői szervezetek által a tagjaik nevében folytatott tárgyalások eredményeképpen megkötött beszállítói szerződésekre vonatkozik – függetlenül az általuk kiváltott integráció szintjétől –, a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet (összefonódás-ellenőrzési rendelet, HL L 24., 2004.1.29., 1. o.) 3. cikke értelmében az összefonódásnak minősülő műveletek kivételével (ez történik például, ha a közös vállalkozások az önálló gazdasági egységek valamennyi funkcióját tartósan ellátják).

[18] 101. cikk

1. A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos minden olyan vállalkozások közötti megállapodás, vállalkozások társulásai által hozott döntés és összehangolt magatartás, amely hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre, és amelynek célja vagy hatása a belső piacon belüli verseny megakadályozása, korlátozása vagy torzítása, így különösen:

a) a beszerzési vagy eladási árak, illetve bármely egyéb üzleti feltétel közvetlen vagy közvetett rögzítése;

b) a termelés, az értékesítés, a műszaki fejlesztés vagy a befektetés korlátozása vagy ellenőrzése;

c) a piacok vagy a beszerzési források felosztása;

d) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;

e) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

2. Az e cikk alapján tiltott megállapodás vagy döntés semmis.

3. Az (1) bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásától azonban el lehet tekinteni az olyan esetekben, amikor

– a vállalkozások közötti megállapodás vagy megállapodások csoportja;

– a vállalkozások társulásai által hozott döntés vagy döntések csoportja;

– az összehangolt magatartás vagy összehangolt magatartások csoportja

(22) Az iránymutatás a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkére együtt vagy külön-külön „eltérésként” hivatkozik.

(23) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke az olívaolajra, a marha- és borjúhústermékekre, és a szántóföldi növények ágazatába tartozó bizonyos termékekre vonatkozik[20]. A KPSZ-rendelet 169. cikkének (1) bekezdése, 170. cikkének (1) bekezdése és 171. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy *„a 152. cikk (1) bekezdésének megfelelően elismert, […]-ágazati termelői szervezetek, amelyek a kínálati oldal összefogására, a tagok által előállított termékek forgalomba hozatalára és a termelési költségek optimalizálására irányuló célkitűzések közül egynek vagy többnek az elérésére törekednek, a tagjaik összesített termelésének egésze vagy része tekintetében”* az

---

hozzájárul az áruk termelésének vagy forgalmazásának javításához, illetve a műszaki vagy gazdasági fejlődés előmozdításához, ugyanakkor lehetővé teszi a fogyasztók méltányos részesedését a belőle eredő haszonból anélkül, hogy:

a) az érintett vállalkozásokra olyan korlátozásokat róna, amelyek e célok eléréséhez nem nélkülözhetetlenek;

b) lehetővé tenné ezeknek a vállalkozásoknak, hogy a kérdéses termékek jelentős része tekintetében megszüntessék a versenyt.

[19] 102. cikk

A belső piaccal összeegyeztethetetlen és tilos egy vagy több vállalkozásnak a belső piacon vagy annak jelentős részén meglévő erőfölényével való visszaélése, amennyiben ez hatással lehet a tagállamok közötti kereskedelemre.

Ilyen visszaélésnek minősül különösen:

a) tisztességtelen beszerzési vagy eladási árak, illetve egyéb tisztességtelen üzleti feltételek közvetlen vagy közvetett kikötése;

b) a termelés, az értékesítés vagy a műszaki fejlesztés korlátozása a fogyasztók kárára;

c) egyenértékű ügyletek esetén eltérő feltételek alkalmazása az üzletfelekkel szemben, ami által azok hátrányos versenyhelyzetbe kerülnek;

d) a szerződések megkötésének függővé tétele olyan kiegészítő kötelezettségeknek a másik fél részéről történő vállalásától, amelyek sem természetüknél fogva, sem a kereskedelmi szokások szerint nem tartoznak a szerződés tárgyához.

[20] A KPSZ-rendelet 171. cikke rendelkezik a következő, vetőmagnak nem alkalmas termékekről, illetve árpa esetében a sörgyártásra nem használható árpáról:

a) az ex 1001 99 00 KN-kód alá tartozó közönséges búza;
b) az ex 1003 90 00 KN-kód alá tartozó árpa;
c) az ex 1005 90 00 KN-kód alá tartozó kukorica;
d) az ex 1002 90 00 KN-kód alá tartozó rozs,
e) az 1001 19 00 KN-kód alá tartozó durumbúza;
f) az ex 1004 90 00 KN-kód alá tartozó zab,
g) az ex 1008 60 00 KN-kód alá tartozó tritikálé,
h) az ex 1205 KN-kód alá tartozó repce;
i) az ex 1206 00 KN-kód alá tartozó napraforgómag;
j) az ex 1201 90 00 KN-kód alá tartozó szója;
k) az ex 0708 és ex 0713 KN-kódok alá tartozó lóbab;
l) az ex 0708 és ex 0713 KN-kódok alá tartozó takarmányborsó.

ezekben a cikkekben meghatározott ágazatokban termelt termékek *„leadására vonatkozó szerződésre irányuló tárgyalásokat folytathatnak a tagjaik nevében.”*

(24) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke így a termelői szervezet minden olyan megállapodására, döntésére és összehangolt magatartására vonatkozik, amelyet a beszállítói szerződésekről a tagjai nevében folytatott tárgyalás során hoz vagy folytat.

(25) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke lehetővé teszi [21] a közös ellátási tevékenységeket, azaz az olívaolaj-ágazatból, a marha- és borjúhúságazatból, valamint a szántóföldi növények ágazatából származó mezőgazdasági termékek közös értékesítését és az ezzel kapcsolatos tevékenységeket ezen mezőgazdasági termékek termelői számára a termelői szervezeteken keresztül.

(26) Az eltérés célja az érintett ágazatokban tevékenykedő termelők tárgyalási pozíciójának megerősítése az ellátási lánc további szereplőivel szemben, hogy biztosítsák a termelők megfelelő életszínvonalát és a termelés megvalósítható fejlesztését. Ezt a célkitűzést az EUMSZ 39. cikkében megállapított KAP-célkitűzéseknek való megfelelés révén kell elérni: pontosabban azáltal kell elérni, hogy a termelői szervezetek tevékenységeinek integrálásával jelentősen növelik a hatékonyságot, hogy ezeknek a termelői szervezeteknek a tevékenysége összességében hozzájáruljon a KAP-célkitűzések eléréséhez.[22]

(27) Az eltérés célja azáltal valósítandó meg, hogy a termelői szervezetek hatékonyan összefogják a kínálatot és forgalomba hozzák a termékeket[23], és ebből kifolyólag beszállítási szerződésre irányuló tárgyalásokat folytatnak a tagjaik nevében. A kínálat összefogására és a termékek forgalomba hozatalára irányuló célkitűzéseknek való megfelelés biztosítása érdekében az ilyen termelői szervezeteknek hatékony kereskedelmi értékesítési stratégiát kell folytatniuk.

(28) A stratégiájuk végrehajtása során az ilyen termelői szervezetek általában tárgyalásokat folytatnak és meghatározzák a beszállítói szerződések valamennyi elemét: az árakat, a mennyiséget, és valószínűleg egyéb olyan szerződéses feltételeket, mint a termékek minőségi előírásainak referenciáit, a szerződés időtartamát, a megszűnési záradékot, a felmondási záradékot[24], a fizetési határidőkkel és a fizetési eljárásokkal kapcsolatos részleteket, a termékek begyűjtésével és szállításával kapcsolatos megállapodásokat, valamint a vis maior esetére vonatkozó szabályokat.

(29) A termelői szervezet kereskedelmi értékesítési stratégiájának végrehajtása magában foglalhat a termelői szervezet és a tagjai közötti megállapodásokat és összehangolt magatartásokat, amelyek szervesen kapcsolódnak a termelői szervezet kereskedelmi

---

[21] Lásd a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkének (1) bekezdését.

[22] Lásd a KPSZ-rendelet (139) preambulumbekezdését.

[23] A KPSZ-rendelet 169–171. cikke (2) bekezdésének d) pontja.

[24] Akkor lehet szükség a szerződés felmondására, ha például az időjárási viszonyok vagy betegségek következtében terméskárok következnek be.

értékesítési stratégiájához, mint például a termelés megtervezése[25] és a kereskedelmi szempontból érzékeny információk cseréje[26].

(30) Az iránymutatás a „beszállítói szerződésekre irányuló, a termelői szervezet által a tagjai nevében folytatott tárgyalás”-ra „szerződésre irányuló tárgyalás”-ként hivatkozik.

(31) A szerződésre irányuló tárgyalások különböző formát ölthetnek: ilyen például a(z) (fizikai vagy online) aukció, a telefonos értékesítés, az azonnali piac és a határidős tőzsdei ügyletek. A szerződésre irányuló tárgyalások formája nem befolyásolja az eltérés alkalmazását.

(32) A termelői szervezet a szerződésre irányuló tárgyalásokat különböző formában bonyolíthatja le, például kétoldalú kereskedelemmel vagy nyilvánosan működő piacokon keresztül[27]. A szerződésre irányuló tárgyalásokra akár azáltal, akár anélkül sor kerülhet, hogy a termelők átruházzák a termékek tulajdonjogát a termelői szervezetre[28]. Továbbá attól függetlenül kerülhet sor ezekre a közös ellátási tevékenységekre, hogy a termelői szervezet által kialkudott ár a termelői szervezet tagjai által végzett termelés egészére vagy egy részére vonatkozik[29].

(33) Ugyanakkor a termelői szervezetnek, amikor beszállítói szerződésre irányuló tárgyalásokat folytat a tagjai nevében, számos feltételt [30] kell teljesítenie, hogy élvezhesse az eltérés előnyeit:

---

[25] A termelői szervezet kereskedelmi értékesítési stratégiájához szükség lehet a tagok termelésének megtervezésére, hogy biztosítsák a termékek tagok általi beszállítását a termelői szervezetbe a kereskedelmi értékesítési stratégiának megfelelően. Ennek megfelelően, ha a termelés tervezése a termelői szervezet kereskedelmi értékesítési stratégiájának része, az az eltérés hatálya alá tartozik. Ez a helyzet azonban különbözik attól, amikor a termelés tervezésére nem ilyen stratégia keretében kerül sor. Ez utóbbi esetben a termelés tervezésére a KPSZ-rendelet értelmében a versenyszabályoktól való egyéb eltérések vonatkozhatnak.

[26] A termelői szervezet kereskedelmi értékesítési stratégiájához szükség lehet kereskedelmi szempontból érzékeny információknak a tagok közötti cseréjére, például a tagok arra való kapacitásának meghatározása érdekében, hogy növeljék a termelői szervezetekhez beszállított mennyiséget. Ennek megfelelően, ha a kereskedelmi szempontból érzékeny információk cseréje a termelői szervezet kereskedelmi értékesítési stratégiájának része, az az eltérés hatálya alá tartozik. Ez a helyzet azonban különbözik attól, amikor a kereskedelmi szempontból érzékeny információk cseréjére nem ilyen stratégia keretében kerül sor. Ez utóbbi esetben a kereskedelmi szempontból érzékeny információk cseréjére a KPSZ-rendelet értelmében a versenyszabályoktól való egyéb eltérések vonatkozhatnak.

[27] A termelői szervezet saját maga hozhatja létre és működtetheti a nyilvánosan működő piacot, például egy aukciós platformot.

[28] Lásd a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (2) bekezdésének a) pontját.

[29] Lásd a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (2) bekezdésének b) pontját.

[30] Ez csupán a legfontosabb feltételek áttekintése; a konkrét elemekkel a későbbi szakaszok foglalkoznak, illetve a vonatkozó jogszabályi rendelkezés, azaz a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke tartalmazza a teljes felsorolást.

a) a nemzeti hatóságoknak hivatalosan el kell ismerniük a termelői szervezetet a KPSZ-rendelet 152. cikke (1) bekezdésének (illetve a termelői szervezetek társulásai esetén a KPSZ-rendelet 156. cikke (1) bekezdésének) megfelelően;

b) a termelői szervezetnek törekednie kell a kínálati oldal összefogására, a tagok által előállított termékek forgalomba hozatalára és a termelési költségek optimalizálására irányuló célkitűzések közül egynek vagy többnek a megvalósítására;

c) akkor teljesülnek ezek a célkitűzések, ha az elérésükre való törekvés a tevékenységek integrációjával jár, ami várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, és így a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájárul a KAP-célkitűzések eléréséhez;

e) egy adott termelői szervezet által folytatott tárgyalások tárgyát képező adott termék mennyisége (a szántóföldi növények, valamint marha- és borjúhús esetében) nem haladja meg a nemzeti össztermelés 15 %-át, illetve (olívaolaj esetében) a piac 20 %-át;

f) a termelők csak egy olyan termelői szervezet tagjai lehetnek, amelyik beszállítói szerződésre irányuló tárgyalásokat folytat a nevükben;

g) a termelői szervezetnek be kell jelentenie az illetékes nemzeti hatóságoknak a tárgyalások tárgyát képező termékmennyiséget.

(34) Ezeket a konkrét feltételeket a 2.4. szakasz részletezi.

(35) Az olyan megállapodás, döntés vagy összehangolt magatartás, amely nem felel meg a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében meghatározott feltételeknek (például mert a szántóföldi növények közös értékesítése a termék nemzeti össztermelésének több mint 15 %-át tenné ki), nem részesülhet az eltérés előnyeiből, de ez a 2.3. szakaszban leírtaknak megfelelően nem vonja automatikusan maga után a versenyszabályok megsértését.

2.3. Alternatív értékelési lehetőségek a termelői szervezet által a tagjai nevében folytatott, a beszállítói szerződésekre irányuló tárgyalások jogszerűségének biztosítására

(36) Először is emlékeztetni kell rá, hogy a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében meghatározott szabályok versenyjogi eltérésnek vagy „védett kikötőnek” számítanak, amikor az EUMSZ 101. és 102. cikke nem alkalmazandó. Ugyanakkor az eltérés feltételeinek nem teljesülése nem jelenti a versenyszabályok közvetlen és azonnali megsértését. Számos alternatív módon biztosítható, hogy a szerződésre irányuló tárgyalásokhoz kapcsolódó megállapodások, döntések és összehangolt magatartások megfeleljenek az EUMSZ 101. és 102. cikkének.

(37) Az olívaolaj-ágazatban, a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában érdekelt termelői szervezetek és/vagy tagjai az alábbi módokon vizsgálhatják meg, hogy a többek között szerződésre irányuló tárgyalásokat folytató termelői szervezet tevékenységei megfelelnek-e az EUMSZ 101. és 102. cikkének:

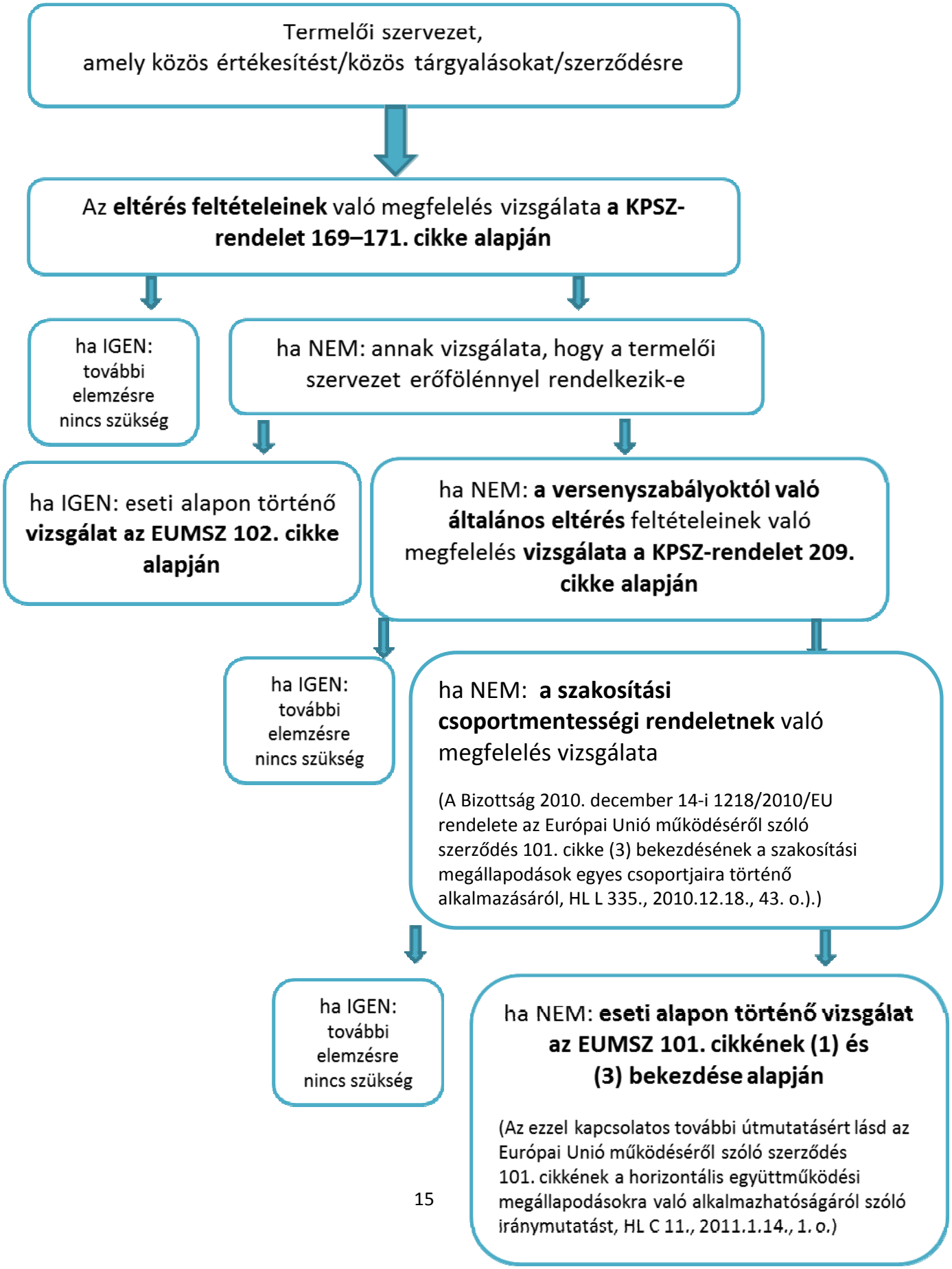
Termelői szervezet,
amely közös értékesítést/közös tárgyalásokat/szerződésre
Az **eltérés feltételeinek** való megfelelés vizsgálata **a KPSZ-rendelet 169–171. cikke alapján**
ha IGEN: további elemzésre nincs szükség
ha NEM: annak vizsgálata, hogy a termelői szervezet erőfölénnyel rendelkezik-e
ha IGEN: eseti alapon történő **vizsgálat az EUMSZ 102. cikke alapján**
ha NEM: **a versenyszabályoktól való általános eltérés** feltételeinek való megfelelés **vizsgálata a KPSZ-rendelet 209. cikke alapján**
ha IGEN: további elemzésre nincs szükség
ha NEM: **a szakosítási csoportmentességi rendeletnek** való megfelelés vizsgálata
(A Bizottság 2010. december 14-i 1218/2010/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a szakosítási megállapodások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról, HL L 335., 2010.12.18., 43. o.).)
ha IGEN: további elemzésre nincs szükség
ha NEM: **eseti alapon történő vizsgálat az EUMSZ 101. cikkének (1) és (3) bekezdése alapján**
(Az ezzel kapcsolatos további útmutatásért lásd az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról szóló iránymutatást, HL C 11., 2011.1.14., 1. o.)

* Az erőfölénnyel rendelkező termelői szervezetek által folytatott szerződésre irányuló tárgyalásoknak az EUMSZ 101. cikke (1) bekezdésének alkalmazása tekintetében esetlegesen releváns szempontjaihoz lásd még az erőfölénnyel nem rendelkező termelői szervezetek által követendő megoldást.

(38) Az alábbi alszakaszok ismertetik ezeket a vizsgálatokat. Az alszakaszok csak az ilyen eszközök alkalmazásával kapcsolatos alapvető elemeket mutatják be. A feltételek teljes listája csak a vonatkozó jogszabályokban található meg.

2.3.1. A versenyszabályoktól való általános eltérés a KPSZ-rendelet 209. cikke értelmében

(39) A KPSZ-rendelet 206. cikke megerősíti azt az általános elvet, hogy az EU versenyjoga alkalmazandó a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére. Ezzel azonban a KPSZ-rendelet 207–210. cikke foglalkozik. A KPSZ-rendelet 209. cikke értelmében az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése bizonyos feltételek teljesülése esetén nem vonatkozik a mezőgazdasági termékek előállításával és kereskedelmével kapcsolatos megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra. Az ilyen eltérés a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkével ellentétben a KPSZ-rendelet által érintett valamennyi mezőgazdasági ágazatra vonatkozik. Ezért ez független, különálló eszköz, és az iránymutatás a továbbiakban „általános eltérés”-ként utal rá.

(40) A termelők két különböző helyzetben részesülhetnek ennek az általános eltérésnek az előnyeiből:

a) az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése nem vonatkozik a mezőgazdasági termékek előállításával és kereskedelmével kapcsolatos megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra, amennyiben azokra szükség van az EUMSZ 39. cikkében meghatározott KAP-célkitűzések eléréséhez. A Bíróság ebben az összefüggésben azt az álláspontot képviselte, hogy még ha egy megállapodás szükségesnek is tekinthető egy vagy több ilyen célkitűzés eléréséhez, de nem szükséges egy másik célkitűzés eléréséhez (vagy akár veszélyeztet egy másik célkitűzést), nem alkalmazható rá az eltérés[31] (a KPSZ-rendelet 209. cikke (1) bekezdésének első albekezdése);

b) az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése nem vonatkozik az alábbi felek olyan megállapodásaira, döntéseire és összehangolt magatartására,
   - termelők;
   - termelői társulások;
   - ilyen társulások társulásai;
   - a KPSZ-rendelet 152. cikke értelmében elismert termelői szervezetek;
   - a termelői szervezeteknek a KPSZ-rendelet 156. cikke értelmében elismert társulásai;

[31] A Frubo-ügyben hozott ítélet (EU:C:1975:61); a Florimex-ügyben hozott ítélet, a fenti 9. lábjegyzet, (EU:T:1997:69); az Oude Luttikhuis ügyben hozott ítélet (EU:C:1995:434); a T-217/03 és T-245/03. sz. FNCBV kontra Bizottság ügyben 2006. december 13-án hozott ítélet (EU:T:2006:391).

amelyek mezőgazdasági termékek előállításával vagy értékesítésével, vagy a mezőgazdasági termékek raktározására, kezelésére vagy feldolgozására szolgáló közös létesítmények használatával kapcsolatosak, kivéve, ha veszélybe kerül a KAP-célkitűzések elérése (a KPSZ-rendelet 209. cikke (1) bekezdésének második albekezdése).

(41) Az általános eltérés egyik formája sem vonatkozik az olyan megállapodásokra, döntésekre és összehangolt magatartásokra, amelyek részeként kötelező az azonos árszabás, vagy amelyek kizárják a versenyt.

(42) Nincs szükség sem a Bizottság, sem a nemzeti versenyhatóságok előzetes döntésére ahhoz, hogy részesülhessenek a KPSZ-rendelet 209. cikkében meghatározott általános eltérés előnyeiből, azaz az eltérés alkalmazása a termelők önértékelésén alapul. A nemzeti vagy uniós eljárások során a jogsértést feltételező felet terheli annak bizonyítása, hogy megsértették az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdését. Ugyanakkor az általános eltérés előnyeire igényt tartó félnek kell bizonyítania, hogy teljesülnek az általános eltérés feltételei.

2.3.2. Szakosítási csoportmentességi rendelet

(43) Az 1218/2010/EU bizottsági rendeletnek [32] (a továbbiakban „szakosítási csoportmentesség") megfelelően a szakosítási megállapodások többek között magukban foglalhatnak olyan, vállalkozások közötti megállapodásokat, döntéseket vagy összehangolt magatartásokat, amelyek révén megállapodnak, hogy bizonyos termékeket közösen állítanak elő, vagy alvállalkozásba adják egymásnak egy vagy több termék előállítását (egy vállalkozás lesz egy adott termék kizárólagos előállítója)[33].

(44) A mezőgazdasági ágazat vonatkozásában a szakosítási megállapodás utalhat mezőgazdasági termékek közös termelésére és a mezőgazdasági termékek más termékekké való feldolgozásával/átalakításával kapcsolatos tevékenységekre, például az állatok leölésére, hús darabolására, gabonafélék őrlésére stb. A mezőgazdasági termelői szervezetek vonatkozásában a szakosítási megállapodás inkább a nyers mezőgazdasági termékeknek más termékekké való feldolgozására/átalakítására vonatkozik, mert kevés közös vállalkozás foglalkozik nyers mezőgazdasági termékek előállításával.

(45) A szakosítási csoportmentességi rendelet megállapítja, hogy az EUMSZ 101. cikkének (3) bekezdése értelmében az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdése bizonyos feltételek teljesülése esetén nem vonatkozik a szakosítási megállapodásokra[34].

(46) Először is a felek együttes piaci részesedése nem haladhatja meg az érintett piac 20 %-át.

---

[32] A Bizottság 2010. december 14-i 1218/2010/EU rendelete az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke (3) bekezdésének a szakosítási megállapodások egyes csoportjaira történő alkalmazásáról (HL L 335., 2010.12.18., 43. o.).

[33] A fogalommeghatározásokkal kapcsolatos részletekért lásd a szakosítási csoportmentességi rendelet 1. cikkét.

[34] A szakosítási csoportmentességi rendelet 2. cikke.

(47) Másodszor a szakosítási megállapodások nem tartalmazhatnak különösen súlyos korlátozásokat, például az árak rögzítését, a termelés korlátozását, és a piacok vagy a vevők felosztását.

(48) Ugyanakkor léteznek kivételek. A szakosítási csoportmentesség „védett kikötője" alkalmazható az alábbiakra[35]:

- a szakosítási megállapodásnak megfelelően előállított termékek közös forgalmazása tekintetében a közvetlen vevőknek felszámított árak rögzítése;
- a kapacitás és a termelési volumen meghatározása közös termelési megállapodás keretében; és
- a szakosítási megállapodásnak megfelelően előállított termékek közös forgalmazása tekintetében az értékesítési célok meghatározása.

(49) **Példa** a szakosítási csoportmentesség lehetséges alkalmazására a mezőgazdasági ágazatban:

Szituáció: A szántóföldi növények több termelője megállapodik, hogy közösen állít elő takarmányt a repcéből. Korábban csak értékesítették a repcét a feldolgozók számára. Közös termelési megállapodást kötnek, amely a repcetermésük egészére vonatkozik. Továbbá közösen forgalmazzák a terméket, és közösen állapítják meg, milyen áron értékesítik a szarvasmarha-tenyésztőknek a repcéből előállított takarmány teljes mennyiségét. A szántóföldi növények termelői egy éven belül 9,3 %-os részesedést érnek el a repcéből készült takarmányok piacán.

Elemzés: A közös termelési megállapodások a szakosítási csoportmentesség alá tartozó szakosítási megállapodások közé tartoznak. A legszűkebb lehetséges piac a repcéből előállított takarmányok piaca (lehetséges, hogy nagyobb, és más forrásokból származó takarmányt is érint). A felek együttes piaci részesedése a repcéből előállított takarmányok piacán nem haladja meg a csoportmentességről szóló rendelet 3. cikkében előírt 20 %-ot. Annak ellenére, hogy a megállapodásban szerepel az árak meghatározása, a közös forgalmazás keretében a közvetlen vevőknek (jelen esetben a szarvasmarha-tenyésztőknek) felszámított árak rögzítése a csoportmentességről szóló rendelet 4. cikkének a) pontja értelmében elfogadható. A megállapodás értelmében a szántóföldi növények három termelője kizárólagos beszállítási kötelezettséget vállal, amire szintén vonatkozik a csoportmentesség (a 2. cikk (3) bekezdésének a) pontja). Ennek megfelelően a szakosítási csoportmentesség kiterjed a szóban forgó közös termelési megállapodásra, amely nem minősül az EUMSZ 101. cikke megsértésével történő versenyellenes megállapodásnak.

2.3.3. Az EUMSZ 101. cikke (1) és (3) bekezdése, valamint a 102. cikke értelmében történő egyéni értékelés

(50) Valamennyi vállalkozás, köztük a mezőgazdasági termelők és termelői szervezetek, saját maga értékelheti, hogy a megállapodásai, döntései és összehangolt magatartásai megfelelnek-e az EUMSZ 101. cikke (1) és (3) bekezdésének, valamint a 102. cikkének.

(51) A megállapodások, döntések és összehangolt magatartások vállalkozások általi önértékelésével kapcsolatos útmutatás, illetve az önértékelés elősegítése érdekében a

[35] A szakosítási csoportmentességi rendelet 4. cikke.

Bizottság iránymutatást fogadott el az EUMSZ 101. és 102. cikke alkalmazásáról. Ebben az összefüggésben az alábbiak a legfontosabbak:

– Iránymutatás az EUMSZ 101. cikkének a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról [36]; különösen a közös termelési megállapodások [37] és a közös kereskedelmi értékesítési megállapodások [38] vonatkozásában (a közös kereskedelmi értékesítési megállapodásokhoz lásd még a fenti (19) bekezdésben szereplő példát);

– Iránymutatás a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének alkalmazásáról *[jelenleg az EUMSZ 101. cikkének (3) bekezdése]*[39].

2.4. Az eltérés feltételei

(52) A KPSZ-rendelet 169–171. cikkén alapuló eltérésnek számos feltétele van az alábbiak vonatkozásában:

a) a termelői szervezetnek/a termelői szervezetek társulásának elismerése;

b) a termelői szervezet célkitűzései;

c) a jelentős hatékonyság teszt;

d) a termelői szervezet és a tagjai közötti viszony;

e) a szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező termék maximális mennyisége;

f) értesítési kötelezettségek.

(53) Ez a szakasz e feltételek mindegyikét elemzi.

2.4.1. A termelői szervezet/a termelői szervezetek társulásának elismerése

(54) A nemzeti hatóságoknak hivatalosan el kell ismerniük a termelői szervezetet vagy a termelői szervezetek társulását a KPSZ-rendelet 152. cikke (1) bekezdésének, illetve a 156. cikkének megfelelően[40]. A termelői szervezet lehet jogi személy vagy annak része.

---

[36] HL C 11., 2011.1.14., 1. o.

[37] Lásd az EUMSZ 101. cikkének a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról szóló iránymutatás 150–293 bekezdését.

[38] Az EUMSZ 101. cikkének a horizontális együttműködési megállapodásokra való alkalmazhatóságáról szóló iránymutatás 225–257. bekezdésében foglalt, a közös kereskedelmi értékesítési megállapodásokkal kapcsolatos részletek.

[39] HL C 101., 2004.4.27., 97. o.

[40] 152. cikk
Termelői szervezetek
1. A tagállamok – kérelem alapján – elismerhetik azokat a termelői szervezeteket, amelyek:

(55) Az elismerési eljárást az adott tagállam által meghatározott nemzeti hatóság folytatja le.

(56) A termelői szervezet tagja lehet egy másik termelői szervezetnek (egy úgynevezett „szekunder termelői szervezetnek”), amely értékesíti a tagszervezetek által termelt termékeket. Az érintett tagállam határoz arról, hogy az ilyen szekunder termelői szervezeteket termelői szervezetként vagy termelői szervezetek társulásaként ismeri-e el. Mivel az eltérés egyformán vonatkozik a termelői szervezetekre és a termelői szervezetek társulásaira, a szekunder termelői szervezetek mindkét esetben részesülhetnek az eltérésből származó előnyökből.

(57) A termelői szervezeteknek a termelőkön kívül olyan szereplők is tagjai lehetnek, akik nem az érintett mezőgazdasági termékek termelői. A nem termelők részvételével működő termelői szervezeteknek meg kell felelniük a KPSZ-rendelet 152., 153. és 154. cikkében meghatározott, a termelői szervezetek létrehozására és alapszabályára, többek között a döntéshozatalra és a demokratikus ellenőrzésre vonatkozó valamennyi feltételnek.

2.4.2. A termelői szervezet célkitűzései

---

a) az 1. cikk (2) bekezdésében szereplő valamely meghatározott ágazatban működő termelőkből állnak, és e termelőknek a 153. cikk (2) bekezdése c) pontjával összhangban lévő ellenőrzése alatt állnak;
b) a termelők kezdeményezésére jöttek létre;
c) meghatározott célokkal működnek, amelyek legalább egyike az alábbiakra vonatkozhat:
i. a termelés megtervezésének és a kereslethez való hozzáigazításának biztosítása, különösen a minőség és a mennyiség tekintetében;
ii. a kínálati oldal koncentrációja és a tagok által előállított termékek forgalomba hozatala, többek között közvetlen üzletszerzés révén;
iii. a termelési költségeknek és a környezetvédelmi és állatjóléti előírások teljesítése céljából végrehajtott beruházások megtérülésének optimalizálása és a termelői árak stabilizálása;
iv. kutatások folytatása és kezdeményezések kidolgozása a fenntartható termelési módszerekkel, innovatív gyakorlatokkal, a gazdasági versenyképességgel és a piac alakulásával kapcsolatban;
v. a környezetkímélő termesztési gyakorlatok és termelési technikák, illetve megfelelő állatjóléti gyakorlatok és technikák használatának előmozdítása, valamint technikai segítségnyújtás az ilyen gyakorlatok és technikák alkalmazásához;
vi. a termelési szabványok használatának előmozdítása és az ehhez biztosított technikai segítségnyújtás, a termékminőség javítása, valamint oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel vagy nemzeti minőségigazoló címkével ellátott termékek fejlesztése;
vii. a melléktermékek és a hulladékok kezelése, különösen a víz, a talaj és a táj minőségvédelme tekintetében, valamint a biológiai sokféleség megőrzése vagy előmozdítása;
viii. hozzájárulás a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodáshoz és az éghajlatváltozás mérsékléséhez;
ix. kezdeményezések kidolgozása a promóció és a forgalmazás terén;
x. az e rendelet 31. cikkének (2) bekezdésében szereplő, a gyümölcs- és zöldségágazatban működő operatív programok keretében és az 1305/2013/EU rendelet 36. cikkében említett kölcsönös kockázatkezelési alapok kezelése;
xi. a szükséges technikai segítségnyújtás biztosítása a határidős piacok és a biztosítási rendszerek alkalmazásához;

(58) Az eltérésből származó előnyök igénybevétele céljából a termelői szervezeteknek törekedniük kell legalább egy célkitűzés megvalósítására az alábbiak közül:

a) a kínálat összefogása;

b) a tagok által előállított termékek forgalomba hozatala[41]; és

c) a termelési költségek optimalizálása.[42]

(59) Az eltérés alkalmazásához a termelői szervezeteknek továbbá ténylegesen össze kell fogniuk a kínálatot és forgalomba kell hozniuk a tagok által előállított termékeket a szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező termelési volumennek megfelelően[43]. Ennek megfelelően a termelési költségek optimalizálására irányuló célkitűzés (a fenti c) pont) elérésére való törekvés, ha nem kíséri a két másik célkitűzés – a kínálat összefogása és a tagok által előállított termékek forgalomba hozatala – tényleges megvalósítása, nem elégséges az eltérés előnyeinek igénybevételéhez.

(60) A forgalomba hozatal célkitűzése a tagok által előállított termékekre vonatkozik. Ez nem zárja ki, hogy a termelői szervezetek az általuk külön vásárolt termékeket kiegészítő tevékenységként ugyanúgy belefoglalják a szerződésre irányuló tárgyalásokba. Ez megfelel a termelői szervezetek másik célkitűzésének, a kínálat összefogásának. A nem tagoktól[44] külön vásárolt termékek belefoglalásának lehetősége lehetővé teszi a termelői szervezetek számára, hogy bizonyos helyzetekben nagyobb ügyfelekhez jussanak el, amelyek nagyobb volumenre tartanak igényt, mint amekkorát a tagok az adott pillanatban kínálni tudnak. Ez a lehetőség azt is lehetővé teszi a termelői szervezetek számára, hogy helyettesítsék a tagok adott időpontokban (például a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt) nem elégséges termelését, és ezzel elkerüljék egy ügyfél elvesztésének kockázatát.

(61) Az eltérés alkalmazásában a termékeknek a nem tagoktól történő megvásárlása nem válhat azonban a termelői szervezet fő tevékenységévé: az eltérés alkalmazásában a termelői szervezet célja elsősorban a tagjai által előállított termékek forgalomba hozatala. Az eltérés célkitűzéseinek védelme érdekében a termékek nem tagoktól történő felvásárlásának kiegészítő jellegűnek kell maradnia. A termékek nem tagoktól történő felvásárlása akkor marad kiegészítő jellegű, ha a termelői szervezet a szokásos körülmények között egy év alatt a szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező

---

41 A termelői szervezetek törekednek hatékonyan értékesíteni a termékeiket, azaz nemcsak közös marketingstratégiát folytatnak, hanem értékesítési ajánlatokat tesznek és üzletet kötnek az ügyfelekkel/vevőkkel a tagok termékeinek vonatkozásában.

42 A KPSZ-rendelet 169–171. cikke (1) bekezdésének első albekezdése.

43 A KPSZ-rendelet 169–171. cikke (2) bekezdésének d) pontja.

44 A tagsággal nem rendelkező személy lehet olyan termelő, aki nem tagja a termelői szervezetnek, vagy kereskedő. A nem tagok nem vesznek részt közvetlenül a termelői szervezet által a tagjai nevében folytatott szerződésre irányuló tárgyalásokban, azaz a termelői szervezet a nem tagoktól függetlenül folytat tárgyalásokat. A nem tagok termékeit a termelői szervezet külön vásárolja meg, és ezek a nem tagokkal folytatott tárgyalások nem képezik a szerződésre irányuló tárgyalások részét, ezért nem vonatkoznak rájuk az eltérésből származó előnyök.

termelés legfeljebb 25 %-át vásárolja fel. Létezhetnek azonban kivételes helyzetek (például az időjárási viszonyokból vagy betegségekből kifolyólag), amikor indokolt lehet átlépni ezt a határértéket, és ez nem jár a tevékenység kiegészítő jellegének elvesztésével.

(62) A nem tagoktól vásárolt mennyiségek vonatkozásában is teljesülnie kell a KPSZ-rendelet 169–171. cikkében meghatározott, az eltérés alkalmazására vonatkozó valamennyi feltételnek. Ezeket a mennyiségeket bele kell számítani a szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező mennyiségekbe a tekintetben, hogy a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában a nemzeti össztermelés 15 %-ában, illetve az olívaolaj-ágazatban az érintett piac 20 %-ában meghatározott küszöbértéknek való megfelelés biztosítva legyen.

(63) **Példa** az eltérésnek a termelői szervezet által a tagjai nevében a tagsággal nem rendelkező termelők termékeit érintő szerződésre irányuló tárgyalások vonatkozásában történő alkalmazására:

Szituáció: Tizenöt kisebb árpatermelő létrehozott egy termelői szervezetet, hogy ahhoz elegendő termelési volument érjen el, hogy beszállítói szerződésre irányuló tárgyalásokat folytassanak egy nagy regionális keményítőgyártó vállalattal. A termelők a termelői szervezet rendelkezésére bocsátják a teljes termelési volumenüket. Az érintett régió egyik részében április és május nagyon száraz volt, és az érintett termelők terméshozama 25 %-kal visszaesett. A termelői szervezet ezért augusztusban nem tudna a megállapodásnak megfelelő mennyiséget szállítani a keményítőgyártó vállalatnak. A termelői szervezet egy tagsággal nem rendelkező termelőtől vásárolja fel a hiányzó búzamennyiséget avégett, hogy ne veszítse el a keményítőgyártó vállalatot mint ügyfelet. A tagsággal nem rendelkező termelőtől felvásárolt mennyiség a termelői szervezet által kötött szerződés alapján a pékségbe szállítandó mennyiség 17 %-a.

Elemzés: A tagok által biztosított termékmennyiség adja annak a mennyiségnek a nagy részét, amelyről a termelői szervezet a 15 tagja nevében szerződésre irányuló tárgyalásokat folytatott a keményítőgyártó vállalattal. A szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező teljes mennyiség, beleértve a tagsággal nem rendelkező termelőtől származó mennyiséget, a nemzeti össztermelés 2,2 %-a, azaz nem lépték túl a szántóföldi növényekre vonatkozó, a nemzeti össztermelés 15 %-ában megállapított küszöbértéket. Mivel a KPSZ-rendelet 171. cikkében előírt valamennyi további feltétel teljesül, az eltérés előnyei kiterjedhetnek a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásainak összességére.

2.4.3. A jelentős hatékonyság teszt

(64) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke mindhárom ágazatban (olívaolaj, marha- és borjúhús, szántóföldi növények) előírja, hogy *„Egy termelői szervezet abban az esetben teljesíti az e bekezdésben említett célkitűzéseket, ha az említett célkitűzések elérésére törekvés a tevékenységei integrációját eredményezi, ami várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot*[45]*, és így a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájárul az EUMSZ 39. cikkében foglalt célkitűzések eléréséhez.”*

[45] Utólagos kiemelés.

(65) Az eltérés alkalmazásához ezért arra van szükség, hogy a szerződésre irányuló tárgyalásokat folytató termelői szervezet: 1) integrálja a tevékenységeit, és 2) ezek a tevékenységek várhatóan jelentősen növeljék a hatékonyságot, és így a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájáruljon a KAP-célkitűzések eléréséhez.

(66) A termelők közös értékesítési tevékenységei és egyéb közös tevékenységei eltérő hatást gyakorolhatnak a KAP-célkitűzések elérése szempontjából.

(67) A mezőgazdasági termelők által bizonyos tevékenységek közös folytatására irányuló megállapodások növelhetik a hatékonyságot, és ezzel a gazdasági előnyöket, különösen, ha egyesítik a tevékenységeiket, készségeiket és eszközeiket a kockázat megosztásának, a költségmegtakarításnak, a beruházások fokozásának, a know-how egyesítésének, a termékminőség és -választék javításának, valamint a gyorsabb innovációnak az eszközeként. Az ilyen tevékenységek hozzájárulhatnak a KAP-célkitűzések eléréséhez, például valószínűleg a termelékenység növeléséhez (a nagyobb termelékenységet biztosító technológiákhoz való hozzáférés következtében például a közös beszerzési tevékenységek által), a termelők bevételeinek növekedéséhez (például a közösen megvalósított jobb termelési vagy raktározási feltételek révén bekövetkező minőségjavulásnak köszönhetően), vagy a készletek jobb elérhetőségéhez (például a közösen megszerzett vagy szervezett jobb raktározási vagy forgalmazási rendszerek révén).

(68) A mezőgazdasági termelőknek a szerződésre irányuló tárgyalásokra vonatkozó megállapodásai azonban korlátozhatják a versenyt és végül megakadályozhatják a KAP-célkitűzések elérését. Ez történhet például akkor, ha a termelők az árakat rögzítő, a termelési volument csökkentő vagy a piacokat felosztó megállapodásokat kötnek. Az ilyen megállapodások növelhetik ugyan a termelők bevételeit, de veszélyeztethetik a többi KAP-célkitűzés elérését, ha például ezek eredményeképpen ésszerűtlenül alakulnak a fogyasztói árak (az árak növekedése miatt), problémák merülnek fel a készletek elérhetőségével kapcsolatban (annak korlátozásai miatt) vagy csökken a termelékenység (mert a termelők közötti verseny csökkenése kevésbé ösztönözhet a termelékenység növelésére).

(69) Az olyan helyzetekben, amikor a közös értékesítést folytató termelői szervezet értékesítési tevékenységei gátolják egyes KAP-célkitűzések elérését, a jelentős hatékonyság megvalósítása kompenzálhatja ezeket a hatásokat, és biztosíthatja, hogy a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájáruljon a KAP-célkitűzések eléréséhez. A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke ezért előírja, hogy:

a) a termelői szervezet integrálja a tevékenységeit; és

b) ezek a tevékenységek várhatóan jelentősen növelik a hatékonyságot, hogy a termelői szervezet tevékenysége általánosságban hozzájáruljon a KAP-célkitűzések eléréséhez.

A termelői szervezet csak akkor részesülhet az eltérés előnyeiből, ha megfelel ennek a tesztnek (a továbbiakban: a jelentős hatékonyság teszt).

(70) A jelentős hatékonyság teszthez szükség van az alábbiakra:

a) a termelői szervezet által integrált, azaz a tagjai nevében folytatott tevékenységek meghatározása. A termelői szervezet megvalósíthatja az integrációt azáltal, hogy közvetlenül ő végzi ezeket a tevékenységeket, vagy kiszervezi őket harmadik feleknek. A termelői szervezet kiszervezhet bizonyos tevékenységeket harmadik feleknek, és továbbra is figyelembe veheti ezeket a tevékenységeket a jelentős hatékonyság tesztnek való megfelelés szempontjából (például harmadik felek által biztosított szállítási szolgáltatások).[46]

b) annak megállapítása, hogy ezek a tevékenységek várhatóan növelik a hatékonyságot. Ez a tevékenységek jellegére vonatkozik (azaz hogy a tevékenység a jellegénél fogva várhatóan növeli-e a hatékonyságot). Vonatkozhat a termelői szervezet fejlettségének fokára is (a termelői szervezet elkötelezte magát ugyan az ilyen tevékenységekbe történő beruházás mellett, de a beruházás teljes megvalósulása időbe telhet, miközben a termelői szervezet már szerződésre irányuló tárgyalásokat folytat a tagjai nevében); és

c) annak megállapítása, hogy az ilyen hatékonyság várhatóan elég jelentős lesz ahhoz, hogy a termelői szervezet (valamennyi tevékenysége révén) hozzájáruljon a KAP-célkitűzések eléréséhez[47].

(71) Ahogy a (41) bekezdésben olvasható, a termelői szervezet tagja lehet egy másik termelői szervezetnek (egy úgynevezett „szekunder termelői szervezetnek”), amely értékesíti az első termelői szervezet termékeit. Az eltérés előnyei kiterjedhetnek a szekunder termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásaira, amennyiben az megfelel az eltérés alkalmazására vonatkozó feltételeknek. Annak vizsgálatakor, hogy a termelői szervezet megfelel-e különösen a jelentős hatékonyság tesztnek, a primer termelői szervezet hatékonyságnövelő tevékenységei (például a termékek begyűjtése és szállítása) figyelembe vehetők az eltérés alkalmazásában a szekunder termelői szervezet/termelői szervezetek társulása hatékonyságának megállapításához.

(72) A termelői szervezet egy, a jogalkotó által biztosított egyszerűsített módszerrel vizsgálhatja meg, hogy megfelel-e a jelentős hatékonyság tesztnek. Ha a termelői szervezet nem felel meg az egyszerűsített módszer feltételeinek, bizonyos körülmények

---

[46] A tevékenységeknek az elismert termelői szervezetek általi kiszervezését a KPSZ-rendelet 155. cikkének megfelelően a tagállamoknak azonban előzetesen engedélyezniük kell. A termelés kiszervezése nem tartozik ide. Továbbra is a termelői szervezet feladata a kiszervezett tevékenység elvégzésének biztosítása, valamint a tevékenység elvégzésére vonatkozó kereskedelmi megállapodás általános kezelése, ellenőrzése és felügyelete. A kiszervezéssel kapcsolatos további részletekért lásd a(z) ……/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletet.

[47] Az EUMSZ 39. és 42. cikke révén biztosított, a mezőgazdasági termékek előállítására és kereskedelmére vonatkozó versenyszabályokhoz kapcsolódó konkrét jogalap alapján bíznak a KAP-célkitűzések elérésében, ezért ez a hatékonysági teszt különbözik a versenyjog érvényesítése során más ágazatokban alkalmazott hatékonysági tesztektől.

között alternatív módszerhez folyamodhat, hogy megvizsgálja, megfelel-e a jelentős hatékonyság tesztnek.

Az egyszerűsített módszer

(73) A 169., 170. és 171. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdése meghatároz egy módszert, amellyel megvizsgálható a jelentős hatékonyság tesztnek való megfelelés („egyszerűsített módszer"). Az eltérés kimondja[48], hogy a jelentős hatékonyság teszt akkor teljesül, ha:

a) a termelői szervezet a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében felsorolt, potenciálisan hatékonyságnövelő tevékenységek[49] közül legalább az egyiket folytatja; és

b) e tevékenységek jelentősek az érintett termék mennyiségét, valamint termelési és forgalomba hozatali költségeit tekintve. Ha ezek a tevékenységek elég jelentősek, feltételezhető, hogy várhatóan jelentősen növelik a hatékonyságot. Az ilyen hatékonyság úgy tekinthető, hogy kompenzálja a KAP-célkitűzések elérésének a szerződésre irányuló tárgyalások miatt bekövetkező lehetséges meghiúsulását. Ennek következtében a termelői szervezet tevékenységei összességében feltételezhetően hozzájárulnak a KAP-célkitűzések eléréséhez.

(74) Ez az egyszerűsített módszer néhány helyzetben nem alkalmazható. Először, nem kizárt, hogy a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében felsoroltaktól eltérő tevékenységek növelik a hatékonyságot, illetve abban az egyéni esetben, amikor ezek a tevékenységek jelentős hatékonysághoz vezetnek, a termelői szervezet tevékenységei általánosságban hozzájárulnak a KAP-célkitűzések eléréséhez. Erre a helyzetre nem vonatkozik az egyszerűsített módszer, és ilyenkor a (77)–(80) bekezdésben leírt eseti elemzésre van szükség.

---

48 A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének a) és b) pontja.

49 Ezek a tevékenységek a következők:

i. közös forgalmazás, beleértve a közös értékesítési platformot vagy közös szállítást is;

ii. közös csomagolás, címkézés vagy promóció; az első két tevékenység csak az olívaolaj-ágazatra vonatkozik;

iii. a minőség-ellenőrzés közös szervezése;

iv. berendezések vagy raktárlétesítmények közös használata;

v. közös feldolgozás; ez a tevékenység csak az olívaolaj-ágazatra vonatkozik;

vi. a termék előállításához közvetlenül kapcsolódó hulladék közös kezelése; ez a tevékenység csak az olívaolaj-ágazatra, valamint a marha- és borjúhúságazatra vonatkozik;

vii. az inputanyagok közös beszerzése.

(75) Másodszor, az egyszerűsített módszer nem vonatkozik olyan helyzetekre, amikor a termelői szervezet elkötelezte magát ugyan a hatékonyságnövelő tevékenységekbe történő beruházás mellett, de a beruházás teljes megvalósulása időbe telik. Erre a helyzetre nem vonatkozik a módszer (amely a termelői szervezet által már folytatott tevékenységeken alapul), és a (77) bekezdésben leírt eseti elemzésre van szükség.

Az egyszerűsített módszer alkalmazásához azonosítani kell a tevékenységeket a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében felsoroltak közül, valamint értékelni kell az ezekkel a tevékenységekkel kapcsolatos mennyiség és költségek jelentőségét. A következő három keretben a három ágazat vonatkozásában egy-egy olyan helyzet leírása olvasható, amelyben az ilyen tevékenységek az érintett termékek jelentős mennyiségével, valamint jelentős termelési és forgalomba hozatali költségekkel párosulnak, és így a termelői szervezet igénybe veheti az eltérésből származó előnyöket.

Olívaolaj-ágazat

A jelentős hatékonyság teszt alkalmazása

A KPSZ-rendelet 169. cikkében szereplő olyan közös tevékenységek leírása, amelyek várhatóan jelentősen növelik a hatékonyságot az egyszerűsített módszer alkalmazásában.

i. Közös feldolgozás

1. A **közös feldolgozás** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet a tagjai által betakarított olajbogyó nagy részét feldolgozza, hogy olívaolajat állítson elő valamely olajsajtoló üzemben. Az olajsajtoló üzem létrehozása jelentős beruházást igényel. Az olajbogyó olívaolajjá történő feldolgozása általában számos lépésből áll, ide tartozik például az olajbogyók megtisztítása, sajtolása, az olívaolaj szűrése és egyéb eljárások. Ilyen helyzetben, amikor a termelői szervezet közös feldolgozási tevékenysége révén állítják elő a termelői szervezet által értékesített olívaolaj nagy részét, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot ahhoz képest, mintha a tagjai egyénileg intézkednének az olajbogyó feldolgozásáról, ezért a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

ii. Közös csomagolás, címkézés vagy promóció

2. Az olívaolaj **közös csomagolása/palackozása és címkézése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet az olajsajtoló üzemben előállított olívaolaj nagy részének vonatkozásában folytatja ezeket a tevékenységeket. A közös csomagolás/palackozás és címkézés általában jelentős beruházást igényel a szükséges technológia/gépek beszerzése érdekében. Ilyen helyzetben, amikor a termelői szervezet közös csomagolási/palackozási és címkézési tevékenysége a termelői szervezet által értékesített olívaolaj nagy részére kiterjed, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, és ezzel megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

3. A **közös promóció** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet hozzáadott értéket képviselő

terméket fejleszt ki és értékesít. Ebben az összefüggésben a közös promóció egy olyan integrált stratégia marketingtevékenysége, amelynek célja egy ilyen hozzáadott értéket képviselő termék értékesítése, és a közös promóció a termelői szervezet által értékesített teljes mennyiségre vonatkozik. A termelői szervezet megkülönböztetheti a termékét például az alkalmazott termelési módszerek alapján (például bio-olívaolajat állít elő). A termelői szervezet meghatározza a termék specifikációit és biztosítja a nekik való megfelelést: ez magában foglalja például a megfelelő specifikációk kidolgozását, a termelési folyamat tervezését és a minőség-ellenőrzést az ilyen specifikációk vonatkozásában, a specifikációkhoz szükséges inputanyagok beszerzését stb. Annak érdekében, hogy a termelői szervezet és a tagjai is megfeleljenek a specifikációknak, az ilyen integrált megközelítés jelentős költségekkel jár. Ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, és ezzel megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e olyan helyzetek, amelyekben a közös promóció, például a generikus termékek további integrált tevékenységek nélküli promóciója jelentős költségekkel és volumennel jár, és várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot az olívaolaj-ágazatban? Kérjük, fejtsék ki.*

iii. A minőség-ellenőrzés közös szervezése

4. A **minőség-ellenőrzés közös szervezése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet biztosítja a tagjai által előállított termékek állandó minőségét, mert ezt írja elő valamely rendelet vagy elfogadott szabvány, például ha a termelői szervezet és a tagjai meg kívánnak felelni a vásárlói követelményeknek. A termelői szervezet először is a termelési folyamatokkal kapcsolatos tanácsadással és támogatással segít elérni a megfelelő minőséget. A termelői szervezet ehhez különböző szolgáltatásokat kínál a termelők számára, például tanácsadással szolgál a növény-egészségügyi szerek, egyéb vegyi anyagok és műtrágyák alkalmazásának fejlettebb módszereivel és a jobb termelési technikák alkalmazásával kapcsolatban, illetve segítséget nyújt az üzemi termelési problémákkal, valamint a szabályozási és ellenőrzési kérdésekkel kapcsolatban, ami segíti a termelőket abban, hogy minőségi terméket állítsanak elő. Másodszor a termelői szervezet (saját vagy kiszervezett) vizsgálatokat is végez, hogy ellenőrizze a tagjai által előállított és a termelői szervezet által értékesítendő olívaolaj minőségét (a savasságnak és a növényvédő szerek jelenlétének laboratóriumi vizsgálata, az érzékszervi tulajdonságok vizsgálata stb.). Az ilyen vizsgálatok célja, hogy bizonyítsák a független tanúsítóknak/ellenőröknek, hogy a termékek megfelelnek a szabályozási vagy szokásos követelményeknek, és/vagy hogy bizonyítsák a vevő(k) számára, hogy a termékek megfelelnek a követelményei(k)nek. Mindezen tevékenységek jelentős költségekkel járnak, ha a termelői szervezet által értékesített olívaolaj nagy részére vonatkoznak. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, mert az egyéni tagok számára sokkal nagyobb költséggel járna, hogy egyedül érjék el ugyanezt az eredményt. Ezért egy ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, és ezzel megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

iv. Közös forgalmazás

A közös forgalmazás az alábbi tevékenységekre terjedhet ki: közös szállítás, elosztó központ vagy értékesítési infrastruktúra közös felállítása és/vagy értékesítési platform közös szervezése.

5. A **közös szállítás** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet megszervezi a szállítást az olajbogyó-ültetvényekről a feldolgozó üzembe (olajsajtoló üzembe) a termelői szervezet által értékesített olívaolaj nagy részének vonatkozásában, vagy ha a termelői szervezet megszervezi a szállítást számos olajsajtoló üzemből valamely csomagolási/palackozási és címkézési üzembe a termelői szervezet által értékesített olívaolaj nagy részének vonatkozásában. A szállítási költségek a termelési és forgalomba hozatali költségek jelentős részét teszik ki[50]. Ebben az összefüggésben a termelői szervezet hatékonyabban tudja biztosítani a szállítást, mintha azt a tagok egyénileg végeznék. Például a termelői szervezet méretgazdaságosságot érhet el nagyobb mennyiségek szállításával, a szállítmányok összevonásával és a kirakodási és kezelési költségek csökkentésével. Ezért ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentős költségcsökkentést ér el és jelentősen növeli a hatékonyságot ahhoz képest, amilyen eredményeket a tagjai önállóan elérnének, ezért a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, és ezzel megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

6. **Elosztó központ vagy értékesítési infrastruktúra létrehozása és/vagy értékesítési platform szervezése**

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e olyan helyzetek, amelyekben egy elosztó központ vagy értékesítési infrastruktúra létrehozása és/vagy értékesítési platform (többek között online értékesítési platform) szervezése jelentős költségekkel és volumennel jár, és várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot az olívaolaj-ágazatban? Kérjük, fejtsék ki.*

v. Berendezések vagy raktárlétesítmények közös használata

7. A **berendezések közös használata** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet végrehajtja a fontos mezőgazdasági gépekbe (például betakarítógépekbe, növény-egészségügyi szerek, műtrágyák és növényvédő szerek kijuttató eszközeibe) történő szükséges beruházást, és biztosítja a gépek megfelelő használatát és karbantartását. Ilyen esetben kezdetben a termelői szervezet viseli a beruházási költségeket az olívaolaj előállításához szükséges (új vagy használt) berendezések megvásárlásával. A termelői szervezet a későbbiekben viseli a berendezések karbantartásával és a megfelelő használatuk biztosításával (például a képzésekkel) kapcsolatos egyéb költségeket. A berendezésekkel kapcsolatos kezdeti beruházási, majd egyéb költségek jelentős volumen esetén jelentősek. Ebben az összefüggésben a berendezések használatának költségei jelentősek, ha a termelői szervezet által értékesített mennyiség nagy részét a közös tulajdonban lévő berendezésekkel állítják elő. Ezért ha ezeket a berendezéseket használják a termelői

[50] **Konzultációra bocsátandó kérdés:** *Kérjük, tüntessék fel, hogy az olívaolaj termelési és forgalomba hozatali költségének hány százalékát jelentik a szállítási költségek.*

szervezet által értékesített olívaolaj nagy részének előállításához, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Gyakran van szükség új berendezésekre/gépekre a termelékenység növelése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a termék megfeleljen a piaci igényeknek. Ugyanakkor a szükséges magas beruházási költségek miatt néhány termelő nem engedheti meg magának új berendezések vásárlását, ezért a berendezések közös használata költséget takaríthat meg a tagok számára, és növelheti a termelékenységüket. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Van-e egyéb olyan jelentős berendezés, amelyet a termelői szervezet megvásárolna a tagok általi közös használat céljából, és amely jelentős költségekkel és volumennel jár, és amely várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot? Kérjük, fejtsék ki.*

8. A **közös raktározás** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet végrehajtja a szükséges beruházásokat a raktárlétesítményekkel kapcsolatban, valamint biztosítja a létesítmények megfelelő használatát és karbantartását. A létesítmények megvásárlásával, illetve megtervezésével és felépítésével a termelői szervezet viseli a raktározás kezdeti beruházási költségeit. A létesítmények fejlesztésével a termelői szervezet viseli a raktározási beruházások egyéb költségeit. A raktározási beruházások jelentős mennyiség esetén jelentős költségekkel járnak. A raktározási költségek is jelentősek, ha a termelői szervezet volumenének jelentős részét ezekben a létesítményekben tárolják. Amennyiben a raktározási tevékenység a termelői szervezet által értékesített olívaolaj nagy részére kiterjed, és így a volument tekintve jelentős, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ha a termelői szervezet raktárlétesítményeket biztosít, az alacsonyabb költségekkel járhat, mintha a tagoknak egyénileg kellene beruházniuk a raktározásba. Az a lehetőség, hogy a harmadik félnek való azonnali szállítás helyett elraktározzák a terméket, valószínűleg hosszabb időn keresztül és nagyobb mennyiségben, lehetővé teszi a termelői szervezet tagjai számára, hogy akkor értékesítsék a termékeiket, amikor kedvezőbbek az árak, és nem feltétlenül a betakarításkor, amikor a legnagyobb a kínálat. Ez az egyes években betakarított változó olajbogyó-mennyiség miatt fellépő kiegyensúlyozatlan kínálat problémáit is meg tudja oldani. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

vi. Az olívaolaj előállításához közvetlenül kapcsolódó hulladék közös kezelése

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e olyan helyzetek, amelyekben a hulladék közös kezelését egyedül a termelői szervezet végzi (közös feldolgozás nélkül), és amely jelentős költségekkel és volumennel jár, és várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot az olívaolaj-ágazatban? Kérjük, fejtsék ki.*

vii. Az inputanyagok közös beszerzése

9. Az **inputanyagok közös beszerzése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a beszerzés jelentős mennyiségekre irányul, mert ilyenkor a termelői szervezet az egyéni termelőkhöz képest jelentős árkedvezményt, kedvezőbb szállítási feltételeket és/vagy hitelfeltételeket érhet el. Ezeknek az inputanyagoknak a saját nevében történő megvásárlásán túl a termelői

szervezet biztosíthatja a termékek megfelelő raktározását és/vagy szállítását. Amikor a termelői szervezet műtrágyákat, növény-egészségügyi szereket, növényvédő szereket vagy energiát (üzemanyagot, villamos áramot) vásárol a tagjai számára, ezek az inputanyagok jelentős költséggel járnak[51]. Ha a termelői szervezet beszerzi a közösen értékesített olívaolaj nagy részének előállításához szükség mennyiséget, várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Van-e egyéb olyan jelentős input (ideértve a szolgáltatásokat is), amelyet a termelői szervezet megvásárolna a tagjai számára, és amely jelentős költségekkel és volumennel jár, és amelyek közös beszerzése várhatón jelentősen növeli a hatékonyságot az olívaolaj-ágazatban? Kérjük, fejtse ki.*

Marha- és borjúhúságazat

A jelentős hatékonyság teszt alkalmazása

A KPSZ-rendelet 170. cikkében szereplő olyan közös tevékenységek leírása, amelyek várhatóan jelentősen növelik a hatékonyságot az egyszerűsített módszer alkalmazásában.

i. Közös forgalmazás

1. A **közös forgalmazás** az alábbi tevékenységekre terjedhet ki: közös szállítás, elosztó központ vagy értékesítési infrastruktúra közös felállítása és/vagy értékesítési platform közös szervezése.

2. A **közös szállítás** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet megszervezi a szállítási szolgáltatásokat a termelés helyétől a vevőig vagy a feldolgozás helyszínéig az általa értékesített állatállomány nagy részének vonatkozásában. Ebben az összefüggésben a termelői szervezet hatékonyabban tudja biztosítani a szállítást, mintha azt a tagjai egyénileg végeznék. Például a termelői szervezet méretgazdaságosságot érhet el nagyobb mennyiségek szállításával, a szállítmányok összevonásával és a kirakodási és kezelési költségek csökkentésével. Ezért ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentős költségcsökkentést ér el és jelentősen növeli a hatékonyságot ahhoz képest, mintha a tagjai egyénileg járnának el, és így a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

[51] Görögországban, Olaszországban és Spanyolországban (az olívaolaj-termelésre specializálódott gazdaságokban) 2010-ben az üzemi költségek átlagosan 18 %-át a műtrágyák költsége, 14 %-át a növényvédő szerek költsége, 27 %-át pedig az üzemanyag- és energiaköltség tette ki az uniós olívaolaj-termelő gazdaságokról szóló, az MSZIH adatain alapuló jelentés (http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/Olive_oil%20_report2000_2010.pdf, 57–76. oldal) szerint.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Kérjük, szolgáltasson az egyéb költségekre vonatkozó további adatokat, amennyiben azok elérhetőek.*

3. Egy **értékesítési platform megszervezése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet fizikai piacot vagy aukciós platformot hoz létre az állatállomány értékesítése céljából. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet beruház az állatállomány bemutatására szolgáló létesítményekbe, és lehetővé teszi az állatok kereskedelmét. Nagy mennyiség és rendszeres kereskedelem esetén a létesítmények és azok működtetése jelentős beruházási költséget igényel. Az ilyen volumen és kereskedelem elérése, valamint az ennek megfelelő beruházás azt jelenti, hogy a tagok számára a termelői szervezet a fő értékesítési csatorna, azaz a tagok állatállományának (mennyiségileg) nagy részét a termelői szervezet értékesíti. Ez biztosítja a méretgazdaságosságot az állatok értékesítése tekintetében azáltal, hogy lehetővé teszi a termelők számára, hogy több vevőt érjenek el és gyorsabban, mintha mindezt egyedül tennék. Ez a tranzakciós költségeket is csökkentheti az eladók és a vevők számára. Ezért ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot ahhoz képest, mintha egyénileg járnának el a tagjai, és így a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

4. Egy **elosztó központ felállítása** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet végrehajtja a szükséges beruházásokat egy elosztó létesítménnyel, például egy borjúbegyűjtő központtal kapcsolatban, és biztosítja a megfelelő használatát és karbantartását. A létesítmény megvásárlásával, illetve megtervezésével és felépítésével a termelői szervezet viseli az elosztó központ kezdeti beruházási költségeit. A létesítmény fejlesztésével a termelői szervezet viseli az egyéb beruházások költségeit. A kezdeti és egyéb beruházások jelentős mennyiség esetén jelentős költségekkel járnak. A létesítmény üzemeltetésének költségei is jelentősek, ha a termelői szervezet volumenének jelentős részét ezen a létesítményen keresztül osztják el. Amennyiben a raktározási tevékenység a termelői szervezet által értékesített állatállomány nagy részére kiterjed és így a volument tekintve jelentős, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez biztosítja a méretgazdaságosságot az állatok értékesítése tekintetében azáltal, hogy lehetővé teszi a termelők számára, hogy több vevőt érjenek el és gyorsabban, mintha mindezt egyedül tennék. Ez a tranzakciós költségeket is csökkentheti az eladók és a vevők számára. Ezért ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot ahhoz képest, mintha egyénileg járnának el a tagjai, és így a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e olyan helyzetek, amelyekben egy elosztó központ vagy értékesítési infrastruktúra létrehozása és/vagy értékesítési platform (többek között online értékesítési platform) szervezése jelentős költségekkel és volumennel jár, és várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot a marha- és borjúhúságazatban? Kérjük, fejtsék ki.*

ii. Közös promóció

5. A **közös promóció** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet hozzáadott értéket képviselő terméket fejleszt ki és értékesít. Ebben az összefüggésben a közös promóció egy olyan integrált stratégia marketingtevékenysége, amelynek célja egy ilyen hozzáadott értéket képviselő termék értékesítése, és a közös promóció a stratégia végrehajtása céljából végzett több tevékenység egyike. A termelői szervezet megkülönböztetheti a termékét

például a fajta, a takarmány, a termelési rendszer vagy a származási hely alapján. A termelői szervezet meghatározza a termék specifikációit és biztosítja a nekik való megfelelést: ez magában foglalja például a megfelelő specifikációk kidolgozását, a termelési folyamat tervezését és a minőség-ellenőrzést az ilyen specifikációk vonatkozásában, a specifikációk betartásához szükséges inputanyagok beszerzését stb. A specifikációknak való megfelelésre irányuló ilyen integrált megközelítés a termelői szervezet és a tagjai számára is jelentős költségekkel jár, ha a termelői szervezet által értékesített mennyiség legalább nagy részét érinti. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e olyan helyzetek, amelyekben a közös promóció, például a generikus termékek további integrált tevékenységek nélküli promóciója jelentős költségekkel és volumennel jár, és várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot a marha- és borjúhúságazatban? Kérjük, fejtsék ki.*

iii. ***A minőség-ellenőrzés közös szervezése***

6. A **minőség-ellenőrzés közös szervezése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet biztosítja a tagjai által előállított termékek állandó minőségét, mert ezt írja elő valamely rendelet vagy elfogadott szabvány a vásárlói követelményeknek megfelelően. A termelői szervezet először is a termelési folyamatokkal kapcsolatos tanácsadással és támogatással segít elérni a megfelelő minőséget. Ehhez a termelői szervezet különböző szolgáltatásokat kínál, például tanácsadással szolgál a fajtákkal, a jobb takarmányokkal és a jobb állattenyésztési technikák alkalmazásával kapcsolatban, valamint segítséget nyújt az üzemi termelési problémákkal, illetve a szabályozási és ellenőrzési kérdésekkel kapcsolatban, hogy a termelők minőségi termékeket állítsanak elő. Másodszor a termelői szervezet (saját vagy kiszervezett) állat-egészségügyi szolgáltatásokat kínál, hogy biztosítsa a tagjai által előállított és a termelői szervezet által értékesítendő termékek egészségét (vakcinázás és egyéb profilaktikus beavatkozások, egészségügyi felügyelet, szaporítási tevékenységek stb.). A termelői szervezet emellett vizsgálatokat végez, hogy bizonyítsa a független tanúsítóknak/ellenőröknek, hogy a termékek megfelelnek a szabályozási vagy szokásos követelményeknek, és/vagy hogy bizonyítsák a vevő(k) számára, hogy a termékek megfelelnek a követelményei(k)nek. Mindezen tevékenységek jelentős költségekkel járnak, ha a termelői szervezet által értékesített állatok többségére vonatkoznak. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, mert a tagok számára sokkal nagyobb költséggel járna, hogy egyénileg érjék el ugyanezt az eredményt, és így a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

iv. Berendezések vagy raktárlétesítmények közös használata

7. A **berendezések közös használata** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet a fontos berendezések (például a takarmány előállításához használt gépek, például betakarító gépek vagy őrlőgépek) vonatkozásában végrehajtja a szükséges beruházásokat, és biztosítja a berendezések megfelelő használatát és karbantartását. Ilyen esetben az állatok tenyésztéséhez szükséges (új vagy használt) berendezések megvásárlásával a termelői szervezet viseli a kezdeti beruházási költségeket. A termelői szervezet a későbbiekben

viseli a berendezések karbantartásával és a megfelelő használatuk biztosításával (például a képzésekkel) kapcsolatos költségeket. A berendezésekbe történő kezdeti beruházási, majd egyéb költségek jelentős mennyiség esetén jelentősek. Ebben az összefüggésben a berendezések használatának költségei jelentősek, ha a termelői szervezet által értékesített mennyiség nagy részét a közös tulajdonban lévő berendezésekkel állítják elő. Ezért ha ezeket a berendezéseket használják a termelői szervezet által értékesített állatok nagy részének tenyésztéséhez, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Gyakran van szükség új berendezésekre/gépekre a termelékenység növelése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a termék megfeleljen a piaci igényeknek. Ugyanakkor a szükséges magas beruházási költségek miatt néhány termelő nem engedheti meg magának új berendezések vásárlását, ezért a berendezések közös használata költséget takaríthat meg a tagok számára, és növelheti a termelékenységüket. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Van-e egyéb olyan jelentős berendezés, amelyet a termelői szervezet megvásárolna a tagok általi közös használat céljából, és amely jelentős költségekkel és volumennel jár, és amely várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot? Kérjük, fejtsék ki.*

8. A **közös raktározás** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet megteszi a szükséges beruházásokat a raktárlétesítményekkel (például takarmánytároló létesítményekkel) kapcsolatban, és biztosítja a létesítmények megfelelő használatát és karbantartását. A létesítmények megvásárlásával, illetve megtervezésével és felépítésével a termelői szervezet viseli a raktározás kezdeti beruházási költségeit. A létesítmények fejlesztésével a termelői szervezet viseli a raktározási beruházások egyéb költségeit. A kezdeti és egyéb raktározási beruházások jelentős mennyiség esetén jelentős költséggel járnak. A raktározási költségek akkor is jelentősek, ha a termelői szervezet volumenének jelentős részét ezekben a létesítményekben tárolják. Amennyiben a raktározási tevékenység a termelői szervezet által értékesített állatok nagy részére kiterjed és így a volument tekintve jelentős, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ha a termelői szervezet raktárlétesítményeket biztosít, az alacsonyabb költségekkel járhat, mintha a tagoknak egyénileg kellene beruházniuk a raktározásba. Az a lehetőség, hogy a harmadik félnek való azonnali szállítás helyett elraktározzák a terméket, valószínűleg hosszabb időn keresztül és nagyobb mennyiségben, lehetővé teszi a termelői szervezet tagjai számára, hogy akkor értékesítsék a termékeiket, amikor kedvezőbbek az árak, és nem feltétlenül a betakarításkor, amikor a legnagyobb a kínálat. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e egyéb olyan jelentős raktárlétesítmények (a takarmány tárolására szolgáló fent említett létesítményeken kívül), amelyeket a termelői szervezet létrehozna a tagok általi közös használat céljából, és amely jelentős költségekkel és volumennel jár, és várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot? Kérjük, fejtsék ki.*

v. Az élő szarvasmarha tenyésztéséhez közvetlenül kapcsolódó hulladék közös kezelése

9. A **hulladék közös kezelése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet biztosítja a

hulladék fenntartható módon (energia- és biogáztermelés vagy műtrágyagyártás stb. céljából) történő ártalmatlanítását, tárolását és újrafelhasználását a termelői szervezet által értékesített állatok által termelt hulladék nagy része esetében. Ebben az összefüggésben a termelői szervezet hatékonyabban tudja biztosítani a hulladék kezelését, mintha azt a tagjai egyénileg végeznék. Például a termelői szervezet méretgazdaságosságot érhet el nagyobb mennyiségek szállításával, a szállítmányok összevonásával és a kirakodási és kezelési költségek csökkentésével. Ezért ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentős költségcsökkentést ér el és jelentősen növeli a hatékonyságot ahhoz képest, mintha a tagjai egyénileg járnának el, és így a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

vi. Az inputanyagok közös beszerzése

10. Az **inputanyagok közös beszerzése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a beszerzés jelentős mennyiségekre irányul, mert ilyenkor a termelői szervezet az egyéni termelőkhöz képest jelentős árkedvezményt, kedvezőbb szállítási feltételeket és/vagy hitelfeltételeket érhet el. Ezeknek az inputanyagoknak a saját nevében történő megvásárlásán túl a termelői szervezet biztosíthatja a tagok számára a termékek megfelelő raktározását és/vagy szállítását. Amikor a termelői szervezet takarmányt, állatokat vagy egyéb olyan inputanyagokat szerez be a tagjai számára, mint például az üzemanyag és az elektromos áram, ezek az inputanyagok jelentős költséggel járnak[52]. Ha a termelői szervezet beszerzi a közösen értékesített állatok nagy részének tenyésztéséhez szükséges mennyiséget, várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Van-e egyéb olyan jelentős input (ideértve a szolgáltatásokat is), amelyet a termelői szervezet megvásárolna a tagjai számára, és amely jelentős költségekkel és volumennel jár, és amelynek közös beszerzése várhatón jelentősen növeli a hatékonyságot a marha- és borjúhúságazatban? Kérjük, fejtsék ki.*

Szántóföldi növények ágazata

A jelentős hatékonyság teszt alkalmazása

A KPSZ-rendelet 171. cikkében szereplő olyan közös tevékenységek leírása, amelyek várhatóan jelentősen növelik a hatékonyságot az egyszerűsített módszer alkalmazásában.

i. Közös forgalmazás

[52] 2011-ben az EU-27-ben az állattenyésztők és hizlalók üzemi költségeinek 41 %-át a takarmány költsége, 22 %-át a megvásárolt állatok költsége, 7 %-át pedig az üzemanyag- és energiaköltség tette ki az uniós szarvasmarha-tenyésztő gazdaságokról szóló, az MSZIH adatai alapján készült 2012. évi jelentés szerint. http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/beef_report_2012.pdf , 69. o.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Kérjük, szolgáltasson az egyéb költségekre vonatkozó további adatokat, amennyiben azok elérhetőek.*

1. A **közös forgalmazás** az alábbi tevékenységekre terjedhet ki: közös szállítás, elosztó központ vagy értékesítési infrastruktúra közös felállítása és/vagy értékesítési platform közös szervezése.

2. A **közös szállítás** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet megszervezi a szállítási szolgáltatásokat (közúti vagy vasúti szállítás, tengeri szállítás) a betakarítás helye és a vevő raktárlétesítménye vagy a feldolgozás helyszíne között az általa értékesített termények nagy része esetében. Ebben az összefüggésben a termelői szervezet hatékonyabban tudja biztosítani a szállítást, mintha azt a tagjai egyénileg végeznék. Például a termelői szervezet méretgazdaságosságot érhet el nagyobb mennyiségek szállításával, a szállítmányok összevonásával és a kirakodási és kezelési költségek csökkentésével. Ezért ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentős költségcsökkentést ér el és jelentősen növeli a hatékonyságot ahhoz képest, mintha a tagjai egyénileg járnának el, és így a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e olyan helyzetek, amelyekben egy elosztó központ vagy értékesítési infrastruktúra létrehozása és/vagy értékesítési platform (többek között online értékesítési platform) szervezése jelentős költségekkel és volumennel jár, és várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot a szántóföldi növények ágazatában? Kérjük, fejtsék ki.*

ii. Közös promóció

3. A **közös promóció** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet hozzáadott értéket képviselő terméket fejleszt ki és értékesít. Ebben az összefüggésben a közös promóció egy olyan integrált stratégia marketingtevékenysége, amelynek célja egy ilyen hozzáadott értéket képviselő termék értékesítése, és a közös promóció a stratégia végrehajtása céljából végzett több tevékenység egyike. A termelői szervezet megkülönböztetheti a termékét például a fehérjetartalom, a használt vetőmagok, a műtrágyák használata, a termény nedvességtartalma és szállítási mérete, valamint a származási helye alapján. A termelői szervezet meghatározza a termék specifikációit és biztosítja a nekik való megfelelést. Ez magában foglalja például a megfelelő specifikációk kidolgozását, a termelési folyamat tervezését és a minőség-ellenőrzést az ilyen specifikációk vonatkozásában, a specifikációkhoz szükséges inputanyagok beszerzését stb. A specifikációknak való megfelelésre irányuló ilyen integrált megközelítés a termelői szervezet és a tagjai számára is jelentős költségekkel jár, ha a termelői szervezet által értékesített mennyiség legalább nagy részét érinti. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Vannak-e olyan helyzetek, amelyekben a közös promóció, például a generikus termékek további integrált tevékenységek nélküli promóciója jelentős költségekkel és volumennel jár, és várható, hogy jelentősen növeli a hatékonyságot a szántóföldi növények ágazatában? Kérjük, fejtsék ki.*

iii. A minőség-ellenőrzés közös szervezése

4. A **minőség-ellenőrzés közös szervezése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történik például akkor, amikor a termelői szervezet biztosítja a tagjai által előállított termékek állandó minőségét, mert ezt írja elő valamely rendelet vagy elfogadott szabvány a vásárlói követelményeknek megfelelően. A termelői szervezet először is a termelési folyamatokkal kapcsolatos tanácsadással és támogatással segít elérni a megfelelő minőséget. Ehhez a termelői szervezet különböző szolgáltatásokat kínál, például tanácsadással szolgál a vegyszerek és műtrágyák alkalmazásának hatékonyabb módszereivel, illetve jobb technikák (például bakhátas művelés, műtrágyázás, palántázás, kártevők elleni védekezés stb.) alkalmazásával kapcsolatban, és/vagy segítséget nyújt az üzemi termelési problémákkal, illetve a szabályozási és ellenőrzési kérdésekkel kapcsolatban, hogy a termelők minőségi termékeket állítsanak elő. Másodszor a termelői szervezet (saját vagy kiszervezett) laboratóriumi vizsgálatokat is végez, hogy ellenőrizze a tagjai által előállított és a termelői szervezet által értékesítendő termény minőségét (fehérje, nedvesség, magméret, szennyeződések stb.). Az ilyen vizsgálatok célja, hogy bizonyítsák a független tanúsítóknak/ellenőröknek, hogy a termékek megfelelnek a szabályozási vagy szokásos követelményeknek, és/vagy hogy bizonyítsák a vevő(k) számára, hogy a termékek megfelelnek a követelményei(k)nek. Mindezen tevékenységek jelentős költségekkel járnak, ha a termelői szervezet által értékesített terménymennyiség nagy részére vonatkoznak. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot, mert az egyéni tagok számára sokkal nagyobb költséggel járna, hogy egyedül érjék el ugyanezt az eredményt. Ezért a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

v. Berendezések vagy raktárlétesítmények közös használata

5. A **berendezések közös használata** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet végrehajtja a fontos mezőgazdasági gépekbe (például betakarító gépek vagy szárítók) történő szükséges beruházásokat, és biztosítja a gépek megfelelő használatát és karbantartását. Ilyen esetben a szántóföldi növények termesztéséhez és/vagy a betakarított termény kezeléséhez szükséges (új vagy használt) berendezések megvásárlásával kezdetben a termelői szervezet viseli a beruházás költségeit. A termelői szervezet a későbbiekben viseli a berendezések karbantartásával és a megfelelő használatuk biztosításával (például a képzésekkel) kapcsolatos költségeket. A berendezésekbe történő kezdeti beruházási, majd egyéb költségek jelentős mennyiség esetén jelentősek. Ebben az összefüggésben a berendezések használatának költségei jelentősek, ha a termelői szervezet által értékesített mennyiség jelentős részét a közös tulajdonban lévő berendezésekkel állítják elő. Ezért ha ezeket a berendezéseket használják a termelői szervezet által értékesített terménymennyiség nagy részének termeléséhez, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Gyakran van szükség új berendezésekre/gépekre a termelékenység növelése, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a termék megfeleljen a piaci igényeknek. Ugyanakkor a szükséges magas beruházási költségek miatt néhány termelő nem engedheti meg magának új berendezések vásárlását, ezért a berendezések közös használata költséget takaríthat meg a tagok számára, és növelheti a termelékenységüket. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

6. A **közös raktározás** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a termelői szervezet végrehajtja a szükséges beruházásokat a raktárlétesítményekkel kapcsolatban, valamint biztosítja a létesítmények megfelelő használatát és karbantartását. A létesítmények megvásárlásával, illetve megtervezésével és felépítésével a termelői szervezet viseli a raktározás kezdeti beruházási költségeit. A létesítmények fejlesztésével a termelői szervezet viseli a raktározási beruházások egyéb költségeit. A raktározási beruházások jelentős mennyiség esetén jelentős költségekkel járnak. A raktározási költségek is jelentősek, ha a termelői szervezet volumenének jelentős részét ezekben a létesítményekben tárolják. Amennyiben a raktározási tevékenység a termelői szervezet által értékesített termények nagy részére kiterjed és így a volument tekintve jelentős, a termelői szervezet várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ha a termelői szervezet raktárlétesítményeket biztosít, az alacsonyabb költségekkel járhat, mintha a tagoknak egyénileg kellene beruházniuk a raktározásba. Az a lehetőség, hogy a harmadik félnek való azonnali szállítás helyett elraktározzák a terméket, valószínűleg hosszabb időn keresztül és nagyobb mennyiségben, lehetővé teszi a termelői szervezet tagjai számára, hogy akkor értékesítsék a termékeiket, amikor kedvezőbbek az árak, és nem feltétlenül a betakarításkor, amikor a legnagyobb a kínálat. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

vi. Az inputanyagok közös beszerzése

7. Az **inputanyagok közös beszerzése** bizonyos helyzetekben várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Ez történhet például akkor, amikor a beszerzés jelentős mennyiségekre irányul, mert ilyenkor a termelői szervezet az egyéni termelőkhöz képest jelentős árkedvezményt, kedvezőbb szállítási feltételeket és/vagy hitelfeltételeket érhet el. Ezeknek az inputanyagoknak a saját nevében történő megvásárlásán túl a termelői szervezet biztosíthatja a termékek megfelelő raktározását és/vagy szállítását. Amikor a termelői szervezet műtrágyákat, növényvédő szereket vagy energiát (üzemanyagot, villamos áramot) vásárol a tagjai számára, ezek az inputanyagok jelentős költséggel járnak[53]. Ha a termelői szervezet beszerzi a közösen értékesített termények nagy részének termeléséhez szükséges mennyiséget, várhatóan jelentősen növeli a hatékonyságot. Egy ilyen helyzetben a termelői szervezet megfelelne az egyszerűsített módszer feltételeinek.

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Van-e egyéb olyan jelentős input (ideértve a szolgáltatásokat), amelyet a termelői szervezet megvásárolna a tagjai számára, és amely jelentős költségekkel és volumennel jár, és amelynek közös beszerzése várhatón jelentősen növeli a hatékonyságot a szántóföldi növények ágazatában? Kérjük, fejtsék ki.*

[53] 2011-ben az EU-27-ben például búza, durumbúza, árpa és kukorica termelése esetében az üzemi költségek átlagosan 24 %-át a műtrágyák költsége, 11 %-át a növényvédő szerek költsége, 17 %-át pedig az üzemanyag- és energiaköltség tette ki az uniós gabonatermesztő gazdaságokra vonatkozó, az MSZIH adatai alapján készült 2013. évi jelentés szerint (http://ec.europa.eu/agriculture/rica/pdf/cereal_report_2013_final.pdf, 26–79. o.).

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Kérjük, szolgáltasson az egyéb termények vonatkozó további adatokat, amennyiben azok elérhetőek.*

(76) Végezetül, ha a termelői szervezet nem felel meg az egyszerűsített módszer feltételeinek, alternatív módszerrel bizonyíthatja, hogy megfelel a jelentős hatékonyság tesztnek.

Az alternatív módszer

(77) Ha a termelői szervezet nem felel meg az egyszerűsített módszer feltételeinek, alternatív módszerhez folyamodhat, hogy megvizsgálja, megfelel-e a jelentős hatékonyság tesztnek. Erre akkor kerülhet sor, ha a termelői szervezet az egyszerűsített módszer feltételeinek nem felelt meg, mégis úgy véli, hogy megfelel a jelentős hatékonyság tesztnek. Akkor is sor kerülhet rá, ha a termelői szervezet helyzetére nem vonatkozik az egyszerűsített módszer: előfordulhat, hogy a termelői szervezet olyan tevékenységeket folytat, amelyekre nem vonatkozik az egyszerűsített módszer, vagy az is előfordulhat, hogy a termelői szervezet még nem folytat hatékonyságnövelő tevékenységeket, nevezetesen olyan esetekben, amikor új termelői szervezetet hoznak létre, vagy amikor a termelői szervezet új integrációs tevékenységeket kíván kifejleszteni stb.

(78) Az alternatív módszer alkalmazásánál a termelői szervezet valamennyi tevékenységét értékelni kell, és meg kell vizsgálni, hogy néhány tevékenység várhatóan jelentősen növeli-e a hatékonyságot, és így a termelői szervezet általánosságban hozzájárul-e a KAP-célkitűzések eléréséhez. Ez az iránymutatás támpontokat nyújt az alternatív módszerrel kapcsolatban, de nem tartalmazza az alternatív módszer szerinti vizsgálat minden lehetséges aspektusát, mivel az eseti jellegű.

(79) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (1) bekezdésének a) pontjában felsoroltaktól eltérő néhány tevékenység növelheti a hatékonyságot. Ilyen esetekben az adott szituáció tényei alapján kell megvizsgálni, hogy a termelői szervezet ilyen tevékenységei várhatóan jelentősen növelik-e a hatékonyságot, és így ezek a tevékenységek általánosságban hozzájárulnak-e a KAP-célkitűzések eléréséhez[54].

Konzultációra bocsátandó kérdés: *Úgy tűnik, hogy a termelői szervezetek folytathatnak bizonyos olyan tevékenységeket, amelyek nem szerepelnek a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (1) bekezdésének a) pontjában. Például néhány termelői szervezet képzési szolgáltatásokat nyújt (például a termelékenység fokozása érdekében) vagy pénzügyi szolgáltatásokat (például biztosítást) kínál. Vannak-e olyan helyzetek, amikor ezek és további, a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (1) bekezdésének a) pontjában nem szereplő szolgáltatások várhatóan jelentősen növelik a hatékonyságot?*

[54] Ha az egyszerűsített módszer elemeinek a volumen és a költségek vonatkozásában a fent leírtaknak megfelelően eleget tesznek, valószínű, hogy ilyen helyzetben is megfelelnek a jelentős hatékonyság tesztnek. Ha nem, a jelentős hatékonyság tesztet az adott szituáció tényei alapján kell értékelni, hogy biztosítsák, hogy a termelői szervezet tevékenységei jelentősen növelik a hatékonyságot, és így ezek a tevékenységek általánosságban hozzájárulnak a KAP-célkitűzések eléréséhez.

(80) Az alternatív módszer használható olyan helyzetben is, amikor a termelői szervezet elkötelezte magát a hatékonyságnövelő tevékenységekbe történő beruházás mellett, de a beruházás teljes megvalósulásához idő kell, miközben a termelői szervezet már közös értékesítést folytat, hogy jelen legyen a piacon, és biztosítsa a beruházásai életképességét. Ilyen körülmények között a termelői szervezetnek bizonyítania kellene, hogy pénzügyileg elkötelezte magát a tevékenység folytatása mellett, és az elkerülhetetlen késedelmes végrehajtás (például egy létesítmény felépítése) miatt csak idő kérdése, amíg hatékonyan elvégzi ezt a tevékenységet. Ha a termelői szervezet képes bizonyítani ez irányú elkötelezettségét, az adott szituáció tényei alapján kell megvizsgálni, hogy a termelői szervezet ilyen új tevékenységei várhatóan jelentősen növelik-e a hatékonyságot, és így ezek a tevékenységek általánosságban hozzájárulnak-e a KAP-célkitűzések eléréséhez[55]. Ha az adott eset a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (1) bekezdésének a) pontjában szereplő tevékenységeket érint, a vizsgálat elvégezhető az egyszerűsített módszer szerint a tervezett tevékenységek fajtája és (volumen- és költségbeli) jelentősége alapján. Ha az adott eset a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (1) bekezdésének a) pontjában nem szereplő tevékenységeket érint, a vizsgálat eseti alapon történik. Ha a tevékenység a gyakorlatban végül nem folytatható a termelői szervezet önhibáján kívüli esemény miatt, a termelői szervezet továbbra is részesülhet az eltérés előnyeiből addig, amíg az eseményt követően eltelik az ahhoz szükséges idő, hogy felszámolják a KAP-célkitűzések elérését akadályozó tevékenységeket (lásd a szántóföldi növényekkel kapcsolatos példát a 3.3. szakaszban).

2.4.4. A termelői szervezet és a termelő tagjai közötti viszony feltételei

(81) Az eltérés független attól, hogy a termelők átruházzák-e az érintett termék(ek) tulajdonjogát a termelői szervezetre, mert mindkét esetben vonatkozik a termelői szervezetekre[56].

(82) Ugyanakkor az eltérés két követelményt ír elő a termelői szervezet és a tagjai közötti viszonyt illetően[57]:

a) Az érintett termelők nem lehetnek egyetlen másik olyan termelői szervezet tagjai sem, amelyik szintén szerződésre irányuló tárgyalásokat folytat a nevükben. Más szóval előírás, hogy a termelő ne hatalmazzon fel egyetlen másik termelői szervezetet sem arra, hogy szerződésre irányuló közös tárgyalásokat folytasson a termékeiről és más termelők termékeiről. A termelő azonban ezzel párhuzamosan közvetlenül is értékesítheti a termékeit a piacon, és a többi termékét egy másik termelői szervezeten keresztül is értékesítheti.

---

[55] Ha az egyszerűsített módszer elemeinek a volumen és a költségek vonatkozásában a fent leírtaknak megfelelően eleget tesznek, valószínű, hogy ilyen helyzetben is megfelelnek a jelentős hatékonyság tesztnek. Ha nem, a jelentős hatékonyság tesztet az adott szituáció tényei alapján kell értékelni, hogy biztosítsák, hogy a termelői szervezet tevékenységei jelentősen növelik a hatékonyságot, és így ezek a tevékenységek általánosságban hozzájárulnak a KAP-célkitűzések eléréséhez.

[56] A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (2) bekezdésének a) pontja.

[57] A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (2) bekezdésének e) és f) pontja.

b) A termelői szervezet által folytatott tárgyalásokra akkor kerülhet sor, ha az érintett termékre nem vonatkozik a termelőnek a termelői szervezethez nem tartozó szövetkezetben lévő tagságából származó olyan kötelezettsége, hogy a szövetkezet alapszabályában meghatározott feltételeknek, vagy az abban megállapított, illetve abból eredő szabályoknak és határozatoknak megfelelően a terméket beszállítsa. A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke ezért nem tekinthető egy szövetkezeti keretek között fennálló beszállítási kötelezettség elmulasztása alapjának.

2.4.5. A szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező termelési volumen felső határértéke

(83) Az eltérés vonatkozásában mennyiségi korlátozások léteznek[58].

(84) A marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában az eltérés akkor alkalmazandó, ha egy adott termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásainak tárgyát képező, bármely adott tagállamban előállított termék mennyisége nem haladja meg a KPSZ-rendelet 170. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában, valamint a 171. cikke (1) bekezdésének a)–l) pontjában említett termékek nemzeti össztermelésének 15 %-át.

(85) Az olívaolaj-ágazatban az eltérés csak akkor alkalmazandó, ha egy adott termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásainak tárgyát képező, bármely adott tagállamban előállított olívaolaj mennyisége nem haladja meg az adott piac 20 %-át, különbséget téve az emberi fogyasztásra, illetve az egyéb felhasználásra szánt olívaolaj között. Az iránymutatás az olívaolaj-ágazatra vonatkozó szakaszban részletekkel szolgál az érintett piac meghatározásához.

(86) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke a felső határértékek meghatározása érdekében „bármely adott tagállamban” történő termelésre utal. Ennek megfelelően, ha a termelői szervezetnek a tagjai nevében folytatott tárgyalásai több tagállamra kiterjedő mennyiségre vonatkoznak, a termelési volumen egyik tagállamban sem haladhatja meg marha- és borjúhús, valamint szántóföldi növények esetében a nemzeti össztermelés 15 %-át, illetve olívaolaj esetében az adott piac 20 %-át.

(87) A Bizottság az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétette az érintett termékek egyes tagállamokon belüli termelési volumenjét (HL C 256., 2014.8.7., 1–4. o.)[59]. Ez az információ a Bizottság honlapján is elérhető[60].

---

[58] A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (2) bekezdésének c) pontja.

[59] Olívaolaj:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0807%2803%29&from=EN
Szántóföldi növények:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0807%2801%29&from=EN
Marha- és borjúhús:
http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52014XC0807%2802%29&from=EN

2.4.6. Bejelentési kötelezettség

(88) Az eltérés alkalmazásához[61] a termelői szervezetnek be kell jelentenie a tagjai nevében folytatott tárgyalások tárgyát képező termékek termelési volumenét annak a tagállamnak az illetékes hatóságainál, amelyben működik. Az illetékes hatóságokat az egyes tagállamok határozzák meg.

[A Bizottság által közzéteendő referenciadokumentumok]

2.5. Védőintézkedések

(89) A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkének (5) bekezdése meghatároz egy védelmi mechanizmust, amely felruházza a tagállamok versenyhatóságait azzal a hatáskörrel, hogy egyedi esetekben úgy határozhassanak, hogy a termelői szervezet által folytatott tárgyalást újra kell kezdeni vagy egyáltalán nem lehet lefolytatni.

(90) A tagállamok versenyhatóságai még abban az esetben is beavatkozhatnak, ha a termelői szervezet által folytatott tárgyalások során teljes egészében betartásra kerülnek a mennyiségi küszöbértékek (a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában a nemzeti össztermelés 15 %-a, az olívaolaj-ágazatban az adott piac 20 %-a).

(91) A tagállamok versenyhatósága az alábbi három esetben alkalmazhatja a védelmi mechanizmust:

a) ha úgy ítéli meg, hogy szükséges a verseny fenntartásához; vagy

b) ha úgy találja, hogy a tárgyalások tárgyát képező termék a sajátos jellemzői vagy a tervezett felhasználása alapján önálló piac része, és az ilyen kollektív tárgyalás az ilyen piac nemzeti össztermelésének több mint 15 %-át érintené[62]; vagy

c) ha megítélése szerint a KAP-célkitűzések elérése veszélybe kerül.

(92) Az illetékes versenyhatóságoknak a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke értelmében tett intézkedései egyik esetben sem a versenyszabályok megsértése miatt hozott szankciókat jelentenek, hanem inkább megelőző intézkedésnek tekintendők.

(93) Amíg az illetékes versenyhatóság nem határoz arról, hogy a tárgyalásokat újra kell kezdeni vagy nem lehet lefolytatni, a termelői szervezetek által a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkének megfelelően folytatott tárgyalások nem tekintendők a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke megsértésének. Ennek megfelelően az ilyen határozatot

---

60 Olívaolaj: http://ec.europa.eu/agriculture/olive-oil/legislation/index_en.htm
Marha- és borjúhús: http://ec.europa.eu/agriculture/beef-veal/policy-instruments/index_en.htm
Szántóföldi növények: http://ec.europa.eu/agriculture/cereals/legislation/index_en.htm

61 A KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikke (2) bekezdésének g) pontja.

62 Ez a lehetőség csak a marha- és borjúhúságazatra, valamint a szántóföldi növények ágazatára vonatkozik, azaz az olívaolaj-ágazatra nem, amelyre csak az a) vagy c) pontban említett feltételek érvényesek.

megelőzően a termelői szervezetek által a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkének megfelelően folytatott tárgyalások nem szankcionálhatók az általános uniós versenyjog értelmében. Ugyanakkor, miután az illetékes versenyhatóság határozatot hozott arról, hogy a tárgyalásokat újra kell kezdeni vagy nem lehet lefolytatni, az eltérés a továbbiakban nem alkalmazható. Ennek következtében, ha a termelői szervezet ezt követően nem veszi figyelembe az illetékes versenyhatóság határozatát és folytatja a tárgyalásokat vagy a megkötött szerződések végrehajtását, az általános versenyjog értelmében eljárás indítható a termelői szervezet magatartása miatt.

2.5.1. A verseny kizárása

(94) Az első helyzetet illetően, amikor az illetékes versenyhatóság a verseny fenntartása érdekében beavatkozik, előfordulhat, hogy a termelői szervezet által a tagjai nevében tárgyalt értékesítések/szerződések teljes mértékben megfelelnek a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében meghatározott feltételeknek, de olyan záradékokat tartalmaznak, amelyek a kínálat összefogásához, azaz a szerződésre irányuló tárgyalásokhoz szükségesnél jobban korlátozzák a versenyt (vagyis olyan záradékok, amelyek nem szerepelnek feltételként a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében, például a kizárólagossági záradék, amelynek versenyellenes hatásai lehetnek egy olyan piacon, ahol korlátozott a gazdasági szereplők száma, de mind kizárólagossággal rendelkezik).

(95) Amikor az illetékes versenyhatóság a verseny fenntartása érdekében beavatkozik, arra törekszik, hogy fenntartsa a termelők és a versenyképes folyamatok versenyét. Az ilyen elemzés során a tényleges és a potenciális versenyt[63] is figyelembe kell venni. A verseny kizárható, ha az egyik legfontosabb paraméterét teljes mértékben kiiktatják az érintett piacon; ez különösen az árversenyre[64] vagy az innovációs versenyre érvényes. A verseny kizárásával foglalkozó elemzésre többek között a további elemek vannak hatással: a piaci részesedések a tényleges versenytársak versenykapacitása és az ösztönzőik elemzésének tágabb kontextusában;[65] a versenynek az érintett szerződésre irányuló tárgyalások miatt bekövetkező csökkenése; az árnövekedés végrehajtására és fenntartására irányuló képesség; az új belépést akadályozó korlátok. A verseny kizárásának vizsgálatával kapcsolatos további részletekhez lásd (analógia révén) a

---

63 Például a T-395/94. sz. Atlantic Container Line kontra Bizottság ügyben 2002. február 28-án hozott ítélet(ECLI:EU:T:2002:49), 330. pont.

64 Például a 26/76. sz. Metro kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1977:167) 21. pontja: *„… Bár az árakon alapuló verseny olyan fontos, hogy soha nem lehet megszüntetni, nem jelenti azonban a verseny egyetlen hatékony formáját, amelynek minden körülmények között abszolút elsőbbséget kell biztosítani. A 85. cikk (3) bekezdése alapján a Bizottságra ruházott hatáskörök azt mutatják, hogy a megvalósítható verseny fenntartásának szükségessége összeegyeztethető az eltérő jellegű célkitűzések megőrzésével, és ennek érdekében egyes versenykorlátozások megengedhetők, feltéve, hogy ezek nélkülözhetetlenek e célok megvalósításához, és nem eredményezik a közös piac jelentős részén a verseny megszűnését. …”.*

65 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy az eltérés előnyeit élvező szereplőkre piaci részesedési küszöbérték vonatkozik: a marha- és borjúhúságazatban, valamint a szántóföldi növények ágazatában a nemzeti össztermelés 15 %-a, az olívaolaj-ágazatban az adott piac 20 %-a.

Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének *[jelenleg az EUMSZ 101. cikkének (3) bekezdése] alkalmazásáról szóló iránymutatás 3.5. szakaszát*[66].

(96) Ha azonban a termelői szervezetnek a tagjai nevében kötött beszállítói szerződései megfelelnek a KPSZ-rendelet 169., 170. és 171. cikkében szereplő feltételeknek, és nem tartalmaznak olyan záradékokat, amelyek a cikkekben szereplő kínálati koncentrációhoz szükségesnél nagyobb mértékben korlátozzák a versenyt, nem sértik meg az EUMSZ 101. cikkét.

2.5.2. Kisebb érintett termékpiac versenyellenes hatásokkal

(97) A második helyzetet illetően a versenyhatóság határozhat úgy, hogy a tárgyalásokat újra kell kezdeni vagy egyáltalán nem lehet lefolytatni, amennyiben úgy találja, hogy:

a) a tárgyalások által érintett termékpiac (nem földrajzi piac) a marha- és borjúhúságazatban vagy a szántóföldi növények ágazatában kisebb, mint amekkorát a KPSZ-rendelet 170. és 171. cikke meghatároz;

b) a szóban forgó tárgyalások versenyellenes hatást fejtenének ki ezeken a kisebb piacokon.

Ez nem vonatkozik az olívaolaj-ágazatra, amelynek esetében a KPSZ-rendelet 169. cikke nem határozza meg az érintett piacot.

2.5.3. A KAP-célkitűzések elérésének veszélybe kerülése

(98) A harmadik helyzet, amikor a versenyhatóság beavatkozhat, annak az általa történő megállapításához kapcsolódik, hogy a termelői szervezetek további integrációs tevékenységei révén veszélybe kerül a KAP-célkitűzések elérése. Ez a helyzet olyan esetekben alakulhat ki, amikor a termelői szervezet az egyszerűsített módszer alapján önértékelést végzett. Ennél a módszernél abból a feltételezésből indulnak ki, hogy az érintett feltételek teljesülése esetén a termelői szervezet tevékenységei általánosságban hozzájárulnak a KAP-célkitűzések eléréséhez. A versenyhatóság úgy találhatja, hogy a gyakorlatban még a feltételek teljesülése esetén sem ez történik.

(99) Amennyiben a termelői szervezet tárgyalásai csak egyetlen tagállamot érintenek, a védőintézkedéseket az érintett tagállam nemzeti versenyhatósága hozza meg. Amennyiben a termelői szervezet tárgyalásai több tagállamot érintenek, a védőintézkedéseket az Európai Bizottság hozza meg.

3. Ágazatspecifikus szakaszok

3.1. Olívaolaj

3.1.1. Példák az eltérés alkalmazására az olívaolaj-ágazatban

[66] Bizottsági közlemény – Iránymutatás a Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének *[jelenleg az EUMSZ 101. cikkének (3) bekezdése]* alkalmazásáról (HL C 101., 2004.4.27., 97. o.)

(100) Az iránymutatás e szakasza a KPSZ-rendelet konkrét szabályainak gyakorlati alkalmazásával foglalkozik az olívaolaj-ágazatban az alábbi példákon keresztül.

(101) **Példa** egy, az olívaolaj-ágazatban működő termelői szervezetnek a KPSZ-rendelet 169. cikke értelmében történő vizsgálatára, amikor az eltérés alkalmazható:

Szituáció: Egy adott régióban több olajbogyó-termelő egyidejűleg több olyan termelői szervezetet hozott létre, amely a tagjai által beszállított olajbogyó feldolgozásával olívaolajat állít elő. A termelői szervezetek emellett növény-egészségügyi termékeket, műtrágyákat, berendezéseket stb. vásárolnak a tagjaik számára, és biztosítják az olajbogyó-termelés minőség-ellenőrzését.

A termelői szervezetek létrehoztak egy olyan szekunder termelői szervezetet, amelynek a teljes termelési volumenjüket beszolgáltatják. A szekunder termelői szervezet a primer termelői szervezetek által előállított különböző olívaolajat a telephelyeire szállítja keverés és palackozás céljából (ha nem ömlesztve értékesítik). A szekunder termelői szervezet a tagjai nevében értékesítési szerződésekről tárgyal a kiskereskedőkkel, azaz szerződésre irányuló tárgyalásokat folytat. Emellett marketing- és promóciós tevékenységet végez. Továbbá növény-egészségügyi tanácsadással szolgál, és biztosítja a primer termelői szervezetek termelői/tagjai számára a minőség-ellenőrzést. Mind a primer termelői szervezeteket, mind a szekunder termelői szervezetet elismeri az érintett tagállam, a KPSZ-rendelet előírásainak megfelelően. A szekunder termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásai tárgyát képező olívaolaj-mennyiség az érintett piac 17,4 %-a. A szekunder termelői szervezet, amely szerződésre irányuló tárgyalásokat folytat, értesítette a nemzeti hatóságokat a szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező olívaolaj-mennyiségről.

Elemzés: A szekunder termelői szervezetet az adott tagállamban alkalmazandó szabályok függvényében termelői szervezetnek vagy termelői szervezetek társulásának ismerték el. A szekunder termelői szervezet összefogja a kínálatot, és forgalomba hozza az olívaolajat. A primer termelői szervezetek és a szekunder termelői szervezet olyan, a KPSZ-rendelet 169. cikkében felsorolt tevékenységeket folytatnak, amelyek várhatóan növelik a hatékonyságot. A primer termelői szervezetek érintett tevékenységei a közös termelés, az inputanyagok közös beszerzése, a közös minőség-ellenőrzés, a szekunder termelői szervezet érintett tevékenységei a közös szállítás, palackozás, a közös minőség-ellenőrzés, valamint a közös marketing és promóció. A jelentős hatékonyság teszt egyszerűsített módszerének megfelelően ezek a tevékenységek várhatóan növelik a hatékonyságot. Ezek a tevékenységek a szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező mennyiség egészére vonatkoznak. Ezért az a következtetés vonható le, hogy az egyszerűsített módszer alkalmazásával megfelelnének a jelentős hatékonyság teszten. A szekunder termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásai tárgyát képező olívaolaj-mennyiség nem haladja meg az érintett piac 20 %-át. A nemzeti hatóságokat értesítették a szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező olívaolaj-mennyiségről. Így az eltérés vonatkozik a szekunder termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásai tárgyát képező tevékenységekre.

(102) **Példa** egy, az olívaolaj-ágazatban érdekelt termelői szervezetnek a KPSZ-rendelet 169. cikke értelmében történő vizsgálatára, amikor az eltérés nem alkalmazható:

Szituáció: Számos olívaolaj-termelő (olajsajtoló üzem) úgy határoz, hogy közösen értékesíti az ömlesztett olívaolaj-termelése egy részét több különböző palackozóüzemnek; a termelésük fennmaradó részét külön-külön értékesítik más ügyfeleknek. Az olívaolaj-termelők létrehoznak egy termelői szervezetet, hogy szerződésre irányuló tárgyalásokat folytasson a nevükben több palackozóüzemmel. Az egyik palackozónak (a legnagyobb vásárlónak) való szállítás céljából a termelői szervezet kiszervezi a szállítási szolgáltatásokat, ami a termelői szervezet által folytatott szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező olívaolaj teljes mennyiségének 30 %-át érinti. A többi palackozóüzembe nem a termelői szervezet szállítja az olívaolajat; a vásárlók (a palackozóüzemek) maguk szervezik a szállítást.

Elemzés: A termelői szervezet egyetlen hatékonyságnövelő tevékenysége az olívaolaj közös szállítása az egyik palackozóüzembe. A közös szállítás szerepel a KPSZ-rendelet 169. cikkében felsorolt olyan tevékenységek között, amelyek potenciálisan jelentősen növelik a hatékonyságot. Ebben az esetben a közös szállítás a termelői szervezet által folytatott szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező olívaolaj mennyiségének sokkal kevesebb mint 50 %-ára vonatkozik. Az egyszerűsített módszer alkalmazásában ez nem elég jelentős olívaolaj-mennyiség ahhoz, hogy teljesüljenek a jelentős hatékonyság teszt feltételei. A szállítási tevékenységek várhatóan nem növelik jelentősen a hatékonyságot, és ezért a termelői szervezet által folytatott szerződésre irányuló tárgyalások várhatóan nem felelnek meg az eltérésnek.

3.1.2. Az érintett piac azonosítása az olívaolaj-ágazatban

(103) Az eltérés alkalmazásához meg kell határozni az érintett termékpiacokat és földrajzi piacokat az olívaolaj nagykereskedelmének vonatkozásában, hogy a termelői szervezetek lássák, eleget tesznek-e a piaci részesedés felső határértékének, amely az eltérés alkalmazásához szükséges[67].

(104) Az érintett piacokat eseti alapon kell megvizsgálni, és a Bizottság az érintett piac meghatározásáról szóló közleményében[68] iránymutatást adott az érintett piacok meghatározásához. A Bizottság nem adhatja meg az olívaolaj-ágazatbeli érintett piacok pontos meghatározását, de annak érdekében, hogy segítse a termelőket az eltérés alkalmazásában, ez az iránymutatás az elfogadása időpontjában a Bizottság rendelkezésére álló információk[69] alapján ágazatspecifikus útmutatást ad. Idővel az érintett piacok változhatnak, többek között a piaci fejlődésnek köszönhetően.

---

[67] Lásd a 2.4.5. A szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező termelési volumen felső határértéke szakaszt.

[68] A Bizottság közleménye a közösségi versenyjog alkalmazásában az érintett piac meghatározásáról (HL C 372., 1997.12.9., 5. o.).

[69] Ez magában foglalja a versenyhatóságok által végzett korábbi vizsgálatokat (az Európai Bizottság Versenypolitikai Főigazgatósága és a spanyol versenyhatóság eseteit) és a Bizottság által a gazdasági szereplőktől gyűjtött információkat.

(105) A cél az érintett termékpiacok és földrajzi piacok meghatározása az olívaolaj nagykereskedelmének vonatkozásában. Ezen a piacon az eladók közé alapvetően a termelők és a kereskedők, míg a vevők közé alapvetően a kereskedők, gyártók, kiskereskedők, ipari felhasználók, valamint a szálloda- és vendéglátóiparban érdekelt felhasználók tartoznak.

a) Az érintett termékpiac

(106) Mindenekelőtt az olívaolaj érintett termékpiaca különbözik az egyéb étolajok termékpiacától, többek között a termékek jellegét, árát és célját tekintve. Továbbá elképzelhető, hogy tekintettel az egyes kategóriák közötti nagyfokú helyettesíthetőségre, nem szükséges külön piacokat meghatározni az olívaolaj különböző fajtái (extraszűz, szűz, és egyéb olajbogyóból készült olajok[70]) esetében. Emellett figyelembe véve az értékesítési csatornák szerveződését, megfelelő lehet három különböző piacot meghatározni:

- a kiskereskedőknek szállított olívaolaj;
- az ipari felhasználóknak szállított olívaolaj; és
- a szálloda- és vendéglátóiparban érdekelt felhasználóknak szállított olívaolaj.

Végül nem zárható ki, hogy a kiskereskedőknek szállított olívaolaj piacán a saját márkás termékek és a márkázott termékek más termékpiacokat alakítanak ki.

(107) A piaci szegmentáció fent bemutatott közös elemei nem zárják ki szűkebb termékpiacok azonosítását.

b) Az érintett földrajzi piac

(108) Földrajzi szempontból az olívaolaj érintett piaca nem szűkebb, mint a nemzeti piac, és elképzelhető, hogy az egész EGT-re kiterjed mindhárom értékesítési csatornára (kiskereskedők, az ipari felhasználók, valamint a szálloda- és vendéglátóiparban érdekelt felhasználók) tekintettel.

3.2. Marha- és borjúhúságazat

3.2.1 Példák az eltérés alkalmazására a marha- és borjúhúságazatban

(109) Az iránymutatás ezen szakasza a KPSZ-rendelet konkrét szabályainak gyakorlati alkalmazásával foglalkozik a marha- és borjúhúságazatban az alábbi példákon keresztül.

(110) **Példa** egy, a marha- és borjúhúságazatban működő termelői szervezetnek a KPSZ-rendelet 170. cikke értelmében történő vizsgálatára, amikor az eltérés alkalmazható:

Szituáció: Egy elismert termelői szervezet közösen értékesíti a tagjai által tenyésztett valamennyi szarvasmarhát (100 %) vágóhídra eladott élő állat formájában. Ez az adott tagállamban 1,3 %-os piaci részesedést jelent a teljes nemzeti marhahústermelésből. A közös értékesítésen felül a termelői szervezet szervezi meg a tagjai nevében a vágóhídra eladott valamennyi szarvasmarha (100 %) begyűjtését és szállítását, ami a termelési és forgalomba hozatali költségek 17 %-át teszi ki. Továbbá a

[70] A Bizottság 2012. január 13-i 29/2012/EU végrehajtási rendelete az olívaolajra vonatkozó forgalmazási előírásokról (HL L 12., 2012.1.14., 14. o.), a módosítások szerint.

termelői szervezet szerzi be a tagjai számára a takarmány és a gyógyszerek nagy részét, ami a termelési költségek körülbelül 9 %-át jelenti.

Elemzés: A termelői szervezet összefogja a kínálatot, és élő szarvasmarhákat hoz forgalomba. A termelői szervezet olyan, a KPSZ-rendelet 170. cikkében felsorolt tevékenységeket folytat, amelyek várhatóan növelik a hatékonyságot: először is biztosítja a szarvasmarhák közös szállítását, másodszor az inputanyagok, például a takarmány és a gyógyszerek közös beszerzését. A termelői szervezet által biztosított közös szállítás az általa értékesített mennyiség több mint felét érinti (jelen esetben az állatállomány 100 %-át), ezért úgy tűnik, hogy a termelői szervezet az egyszerűsített módszer alkalmazásával megfelel a jelentős hatékonyság tesztnek. Az inputanyagok közös beszerzését illetően nincs szükség vizsgálatra, mert úgy tűnik, hogy a termelői szervezet az egyszerűsített módszer alkalmazásával megfelel a jelentős hatékonyságot vizsgáló tesztnek. A termelői szervezet az élő szarvasmarhák nemzeti össztermelésének sokkal kevesebb mint 15 %-át értékesíti. Következésképpen az eltérés vonatkozik a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásaira.

(111) **Példa** egy, a marha- és borjúhúságazatban működő termelői szervezetnek a KPSZ-rendelet 170. cikke értelmében történő vizsgálatára, amikor az eltérés nem alkalmazható:

Szituáció: Egy elismert termelői szervezet végzi a tagjai által tenyésztett szarvasmarhák 80 %-ának közös értékesítését vágóhídra eladott élő állat formájában. Ez az adott tagállamban 6 %-os piaci részesedést jelent a teljes nemzeti marhahústermelésből. A közös értékesítésen túl a termelői szervezet közös promóciós kampányokat szervez a tagjai nevében a tagjai állatállományával kapcsolatban a helyi újságban feladott általános hirdetések formájában. A közös promóció a termelői szervezet által közösen értékesített valamennyi termékre kiterjed.

Elemzés: A termelői szervezet összefogja a kínálatot, és élő szarvasmarhákat hoz forgalomba. A termelői szervezet egyetlen olyan, a KPSZ-rendelet 170. cikkében felsorolt tevékenységet folytat, amely várhatóan növeli a hatékonyságot, és ez a közös promóció. Ez a tevékenység a közösen értékesített mennyiség egészét lefedi, ugyanakkor úgy tűnik, hogy a közös tevékenység az egyszerűsített módszer alkalmazásával nem felel meg a jelentős hatékonyság teszt feltételeinek. A jelenlegi példa esetében úgy tűnik, hogy a termelői szervezet nem állít elő hozzáadott értékkel rendelkező terméket, csak a tagjai termékeit népszerűsíti általános hirdetések formájában. Végezetül ebben a példában a promóciós tevékenység önmagában várhatóan nem növeli jelentősen a hatékonyságot, és a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásaira valószínűleg nem vonatkozik az eltérés.

3.3. Szántóföldi növények

3.3.1 Példák az eltérés alkalmazására a szántóföldi növények ágazatában

(112) Az iránymutatás ezen szakasza a KPSZ-rendelet konkrét szabályainak gyakorlati alkalmazásával foglalkozik a szántóföldi növények ágazatában az alábbi példákon keresztül.

(113) **Példa** egy, a szántóföldi növények ágazatában működő termelői szervezetnek a KPSZ-rendelet 171. cikke értelmében történő vizsgálatára, amikor az eltérés alkalmazható:

Szituáció: A Golden Glow gabonatermelőkből álló termelői szervezet. A termelői szervezetet A tagállamban alapították, ahol elismerik, illetve B és C tagállamban is van néhány tagja. A Golden Glow-t azért hozták létre, hogy szállítási szolgáltatásokat nyújtson a tagjai számára, mert az értékesítési pontok távolsága miatt viszonylag magasak a szállítási költségek. Átlagosan a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásai tárgyát képző mennyiség 60 %-a esetében használják a közös (saját vagy kiszervezett) szállítási szolgáltatásokat. Továbbá a termelői szervezet intézi az inputanyagok, különösen a műtrágyák és növényvédő szerek közös beszerzését. Emellett tájékoztatást nyújt a tagjai számára, például információkkal szolgál a piacon kapható új vetőmagokkal, a kockázatdiverzifikációval, többek között a fedezeti ügyletekkel kapcsolatban stb.

A logisztikai szolgáltatásokat illetően maga a termelői szervezet birtokol néhány teherautót. Ezek a járművek azonban a tagok szállítási szükségleteinek csupán 9 %-át fedezik. A termelői szervezet ezért szerződést kötött két másik, szállítási szolgáltatásokra specializálódott vállalattal. A termelői szervezet értesítette kiszervezési szándékáról az illetékes nemzeti hatóságot, amely jóváhagyta azt. Releváns magyarázatot nyújtott be arra nézve, hogy a szállítás kiszervezése jelentős költségmegtakarítást eredményez, mert a teherautókba történő beruházás költségei magasak, a szántóföldi növények ágazatában a szállítási igények igen ciklikusak (azaz betakarítás idején nagy az igény, máskülönben nagyon alacsony), a teherautók fenntartási költsége magas, és az időszakosan alkalmazott specializálódott sofőrök költségei magasak lehetnek.

A Golden Glow 2014-ben emellett az alábbi részesedéssel rendelkezett a nemzeti össztermelésből. Az A tagállamban: közönséges búza 6,4 %, árpa 4 %, zab 13,8 %, repce 13,6 %, lóbab 2,3 % és takarmányborsó 1 %. A Golden Glow piaci részesedése B és C tagállamban minden terményt illetően 1 % alatt marad. A termelői szervezet tagjai átlagosan a termelésük 80 %-át hozzák forgalomba a termelői szervezeten keresztül. A tagok átlagban a műtrágyák és növényvédő szerek kétharmadát vásárolják a termelői szervezeten keresztül, és ezeknek az inputanyagoknak a költsége a termelői szervezet minden érintett terménytípusa esetében a termelés és forgalomba hozatal teljes változó költségének átlagosan 18 %-a.

Elemzés: A Golden Glow-t hivatalosan elismeri A tagállam nemzeti hatósága. A termelői szervezet összefogja a kínálatot, és szántóföldi növényeket hoz forgalomba. A termelői szervezet olyan, a KPSZ-rendelet 171. cikkében felsorolt tevékenységeket folytat, amelyek várhatóan növelik a hatékonyságot, nevezetesen biztosítja a közös szállítást és az inputanyagok közös beszerzését. A termelői szervezet által biztosított közös szállítás az általa értékesített mennyiség több mint felét érinti, ezért úgy tűnik, hogy a termelői szervezet az egyszerűsített módszer alkalmazásával megfelel a jelentős hatékonyság tesztnek. Az inputanyagok közös beszerzésének értékelésére ebben az esetben nincs szükség, mert a teszt feltételei már teljesülnek egy közös tevékenység vonatkozásában. Végezetül a termelői szervezet által értékesített/az általa folytatott szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező búza, árpa, zab, repce, lóbab és borsó

aránya nem haladja meg az A tagállam nemzeti össztermelésének 15 %-át. Következésképpen az eltérés vonatkozik a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásaira.

A termelői szervezet információs szolgáltatásokat nyújt, amelyek nem szerepelnek a KPSZ-rendelet 171. cikkében. Nem kizárt, hogy ez a tevékenység várhatóan növeli a hatékonyságot. Ugyanakkor a jelenlegi esetben nem szükséges megvizsgálni ezeket a szolgáltatásokat, mert a közös szállítás elemzése elégséges ahhoz, hogy az eltérés alkalmazható legyen a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásaira.

(114) **Példa** egy, a szántóföldi növények ágazatában működő termelői szervezetnek a KPSZ-rendelet 171. cikke értelmében történő vizsgálatára, amikor az eltérés nem alkalmazható:

Szituáció: A Stony Fields a búza- és árpapiacon működő termelői szervezet A tagállamban. Az A tagállam illetékes nemzeti hatósága elismeri a termelői szervezetet. A termelői szervezet a tagjai és nem tagjai által termelt búzát és árpát értékesíti. A tagjai által termelt, és az általa folytatott szerződésre irányuló tárgyalások tárgyát képező búza, illetve árpa az A tagállam nemzeti búzatermelésének 7 %-a, illetve nemzeti árpatermelésének 8 %-a. A termelői szervezet piaci részesedése az A tagállamban a nem tagok által termelt búza és árpa figyelembevételével külön-külön 19, illetve 17,2 %. A szerződésre irányuló, a tagjai nevében folytatott tárgyalásokon túl a Stony Fields be kíván fektetni egy raktárlétesítménybe, ahol néhány feldolgozó (például szárító- és tisztító-) berendezés is található, ami a raktározási igényei 10 %-át, illetve az általa értékesített (a tagok és nem tagok által termelt) búza összmennyiségének körülbelül 1 %-át érintené. A Stony Fields kölcsönt vett fel egy helyi banktól a létesítmény finanszírozására. A termelői szervezet jelenleg a különböző vállalatoktól az építésre és a berendezésekre kapott ajánlatokat értékeli. A termelői szervezet 6–8 hónapon belül használatba kívánja venni a létesítményt.

A Stony Fields továbbá heti hírlevélben értesíti a tagjait a piaci fejleményekről, valamint a búza- és árpatermelők számára releváns hírekről.

Elemzés: A Stony Fields elismert termelői szervezet, amely összefogja a kínálatot, és szántóföldi növényeket hoz forgalomba. A termelői szervezet nem folytat olyan, a KPSZ-rendelet 171. cikkében felsorolt tevékenységeket, amelyek várhatóan növelik a hatékonyságot. A termelői szervezet a 171. cikkben szereplő, potenciálisan hatékonyságnövelő tevékenységek közül csak egyet kíván folytatni a jövőben (raktározás). A jelentős hatékonyság tesztje szempontjából az egyszerűsített módszer ezért nem alkalmazható. Ugyanakkor ennek a példának az esetében a (74)–(80) bekezdésben leírtaknak megfelelően igénybe vehető az alternatív módszer. A jelenlegi esetben a termelői szervezet hitelt vett fel a banktól, és több ajánlatot kapott különböző vállalatoktól a raktárlétesítmény felépítésére. A projekt határideje 6–8 hónap. Ezért úgy tűnik, hogy a termelői szervezet elkötelezte magát arra, hogy befektessen egy hatékonyságnövelő tevékenységbe, és csak időre van szükség a raktárlétesítmény felépítéséhez. A termelői szervezet ezért részesülhet az eltérés előnyeiből, amennyiben a raktárlétesítményből fakadó hatékonyság várhatóan jelentős lesz. Ugyanakkor ez valószínűtlen, mivel a termelői szervezet csak az általa értékesített búzamennyiség

mindössze 1 %-át kívánja itt tárolni. A többi tevékenységét illetően a termelői szervezet hírlevél formájában információs szolgáltatásokat biztosít a tagjai számára. Elképzelhető, hogy ez az információ hasznos, és akár a hatékonyságot is növelheti. Ugyanakkor nem egyértelmű, hogy önmagában a tájékoztatás jelentősen növeli-e a hatékonyságot. Az árpa vonatkozásában nem folytatnak hatékonyságnövelő tevékenységeket, és nem is terveznek ilyeneket. Továbbá a nem tagoktól vásárolt búza és árpa arányát, valamint a nemzeti össztermelésben való részesedést tekintve úgy tűnik, hogy a megszabott feltételek nem teljesülnek. Először is, a nem tagoktól vásárolt termékek aránya búza esetében a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásai tárgyát képező teljes mennyiség 63 %-a, árpa esetében 53 %-a. Ezért az ilyen tevékenység nem tekinthető kiegészítő jellegűnek. Másodszor, a termelői szervezet szerződésre irányuló tárgyalásai tárgyát képező termékek aránya a búza és az árpa esetében is meghaladja a nemzeti össztermelés 15 %-át. Ezért a termelői szervezet vonatkozásában az eltérés nem alkalmazható.